

URZĄD MIASTA OPOLA – BIURO URBANISTYCZNE

45-018 Opole, Pl. Wolności 7, tel. /fax: /077/ 45 11 924

**PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO
PROJEKTU MIEJSCOWEGO PLANU
ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO
„ŚRÓDMIEŚCIE IVF” W OPOLU**

Opole, wrzesień 2022r.

SPIS TREŚCI:

1. WSTĘP	4
1.1. Podstawa formalno-prawna.....	4
1.2. Cel, zakres opracowania oraz powiązanie z innymi dokumentami	4
1.3. Cele ochrony środowiska ustanowione na szczeblu międzynarodowym, wspólnotowym i krajowym, istotne z punktu widzenia projektowanego dokumentu	7
1.4. Informacje o przyjętych założeniach i zastosowanych metodach	8
1.5. Przewidywane metody analizy skutków realizacji postanowień projektu planu	9
1.6. Informacje o możliwym transgranicznym oddziaływaniu na środowisko	11
2. ANALIZA I OCENA ISTNIEJĄCEGO STANU ŚRODOWISKA, W TYM STANU ŚRODOWISKA NA OBSZARACH OBJĘTYCH POTENCJALNYM ZNACZĄCYM ODDZIAŁYWANIEM ORAZ JEGO ZMIAN W PRZYPADKU BRAKU REALIZACJI PROJEKTU PLANU	12
2.1. Ogólna charakterystyka fizjograficzna terenu	12
2.1.1. Położenie administracyjne i fizyczno- geograficzne	12
2.1.2. Budowa geologiczna, ukształtowanie terenu oraz sposób użytkowania terenu.....	12
2.1.3. Gleby	14
2.1.4. Klimat.....	14
2.1.5. Hydrografia.....	15
2.1.6. Uwarunkowania przyrodnicze i krajobrazowe.....	17
2.1.7. Zieleń urządzone	18
2.1.8. Walory kulturowe i zabytkowe.....	22
2.1.9. Stan i źródła zanieczyszczeń powietrza atmosferycznego.....	23
2.1.10. Klimat akustyczny.....	24
2.1.11. Stan i źródła zanieczyszczenia wód	25
2.1.12. Emitowanie pól elektromagnetycznych.....	25
2.1.13. Historyczne zanieczyszczenia powierzchni ziemi.....	26
3. ANALIZA PROJEKTU MIEJSCOWEGO PLANU ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO	26
3.1. Istniejące problemy środowiska istotne z punktu widzenia realizacji projektu dokumentu	26
3.2. Potencjalne zmiany środowiska w przypadku braku realizacji planu	29
3.3. Projektowane zasady zabudowy i zagospodarowania obszaru objętego projektem planu	29
3.4. Analiza i ocena potencjalnych znaczących oddziaływań.....	30
Powietrze atmosferyczne i klimat.....	33
Klimat akustyczny.....	34

Fauna i flora.....	35
Krajobraz	35
Zabytki i dobra materialne	36
Ludzie	36
Ryzyko wystąpienia poważnych awarii	36
3.5. Rozwiązania mające na celu zapobieganie lub ograniczanie niekorzystnych oddziaływań na środowisko.....	37
4. ZAKOŃCZENIE.....	38
4.1. Wnioski	38
4.2. Streszczenie w języku niespecjalistycznym	40
4.3. Trudności wynikające z niedostatków techniki lub współczesnej wiedzy napotkanych przy sporządzaniu prognozy	42
4.4. Akty prawne.....	42
4.5. Dokumenty wykorzystane przy sporządzaniu prognozy.....	43

SPIS TABEL:

Tabela 1 Zasoby geologiczno-gruntowe na obszarze planu	13
Tabela 2 Warunki klimatyczne na obszarze planu „Śródmieście IVf” w Opolu	14
Tabela 3 Warunki wodne na obszarze planu.....	16
Tabela 4 Wartości przyrodnicze na obszarze planu	17

SPIS RYSUNKÓW:

Rysunek 1. Granica projektu planu na tle jednostek planistycznych.....	6
Rysunek 2. Budowa geologiczna na obszarze objętym planem	12
Rysunek 3. Geomorfologia na obszarze objętym planem	13
Rysunek 4. Gleby na obszarze objętym planem.....	14
Rysunek 5. Warunki klimatyczne na obszarze objętym planem.....	15
Rysunek 6. Warunki wodne na obszarze objętym planem	16
Rysunek 7. Siedliska przyrodnicze oraz ocena wartości przyrodniczych na obszarze objętym planem	18
Rysunek 8. Poziom hałasu z dróg względem obszaru objętego planem	25

Załącznik 1 Obszar objęty projektem planu, uwarunkowania oraz sposób użytkowania i stan zagospodarowania obszaru objętego projektem planu

Załącznik 2 Rodzaj potencjalnych oddziaływań będących wynikiem realizacji ustaleń projektu planu

1. WSTĘP

1.1. Podstawa formalno-prawna

Przedmiotem opracowania jest Prognoza oddziaływania na środowisko projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego „Śródmieście IVf” w Opolu.

Sporządzenie prognozy jest spełnieniem obowiązku prawnego wynikającego z *ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnieniu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko [B]*, zgodnie z którą przeprowadzenie strategicznej oceny oddziaływania na środowisko wymagane jest dla miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego.

Celem Prognozy jest określenie charakteru prawdopodobnych oddziaływań na środowisko, które mogą być spowodowane realizacją nakazanych lub dopuszczonych przez plan sposobów zagospodarowania i użytkowania terenu (tzw. ustaleń planu). W Prognozie wskazuje się na charakter i zasięg potencjalnego oddziaływania, oraz wyznacza działania mające na celu zapobieganie/minimalizację potencjalnych negatywnych oddziaływań na środowisko, w tym na zdrowie ludzi.

Prognoza oddziaływania na środowisko projektu planu zawiera m.in.:

- analizę i ocenę stanu środowiska,
- zestawienie aktualnie występujących problemów związanych z ochroną środowiska,
- wskazuje, co może się zdarzyć w środowisku, jeżeli ustalenia planu nie zostaną zrealizowane (wariant „0”),
- określa, jakie znaczące oddziaływania na środowisko mogą się pojawić, wtedy, gdy ustalenia planu zostaną zrealizowane,
- przedstawia jakie są środki zapobiegawcze lub ograniczające negatywne oddziaływania,
- pokazuje jak cele ochrony środowiska ustanowione na wyższych szczeblach są ujęte w niniejszej prognozie.

1.2. Cel, zakres opracowania oraz powiązanie z innymi dokumentami

Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego opracowywany jest zgodnie z zapisami *ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym [A]* i w zakresie ustalonym przez *Rozporządzenie Ministra Infrastruktury w sprawie wymaganego zakresu projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego [C]*.

Zgodnie z zapisami *ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym [A]* miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego sporządza się w celu ustalenia przeznaczenia terenów oraz określenia sposobów zagospodarowania i zabudowy z jednoczesnym uwzględnieniem ładu przestrzennego oraz dostosowania funkcji, struktury zabudowy i intensywności zagospodarowania do warunków przestrzennych i przyrodniczych terenu.

Ponadto, sporządzenie i uchwalenie planu pozwoli na sformułowanie szczegółowych rozwiązań funkcjonalno-przestrzennych, umożliwiających jednolite kształtowanie zabudowy oraz

zagospodarowania terenów objętych opracowaniem. Plan w sposób jednoznaczny określi granice terenów oraz zasady ich ochrony. Pozwoli to na sformułowanie docelowego układu i powiązań komunikacyjnych oraz zasad obsługi terenów oraz wyposażenia w infrastrukturę techniczną.

Do sporządzenia projektu planu będącego przedmiotem niniejszej strategicznej oceny oddziaływania na środowisko, przystąpiono na podstawie *Uchwały Nr XXI/428/19 Rady Miasta Opola z dnia 30 grudnia 2019r. w sprawie przystąpienia do sporządzenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego „Śródmieście IVf” w Opolu.*

Projekt planu składa się z części tekstowej (w postaci kart terenu) oraz części rysunkowej. Każda karta terenu zawiera informacje o projektowanych przeznaczeniach terenu, zasadach kształtowania zabudowy i wskaźnikach urbanistycznych, które określają sposób kształtowania zabudowy, poprzez wyznaczenie linii zabudowy, maksymalnej wysokości zabudowy, liczby kondygnacji, określenie wskaźnika intensywności zabudowy; zasadach ochrony środowiska, przyrody i krajobrazu kulturowego, zasadach ochrony dziedzictwa kulturowego, zabytków i kultury współczesnej; zasadach ochrony i kształtowania ładu przestrzennego, zasadach obsługi komunikacyjnej, gdzie zawarte są informacje o dostępności komunikacyjnej terenu, sposobu realizacji miejsc postojowych itp., zasadach modernizacji, rozbudowy i budowy systemów infrastruktury, w tym sposobu zaopatrzenia w wodę, odbioru ścieków, odprowadzania wód opadowych, zaopatrzenia w gaz, energię cieplną, energię elektryczną, gospodarki odpadami; zasadach i warunkach scalania i podziału nieruchomości, czyli minimalnych powierzchniach wydzielanych działek, szerokości frontów itd.; tymczasowym sposobie użytkowania, a także wysokość stawki procentowej, która jest podstawą do naliczania opłaty.

Projekt miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego nie narusza ustaleń *Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego Opola*. W trakcie prac nad projektem zostały uwzględnione zakazy, nakazy oraz postulaty dla poszczególnych stref zawartych w Studium (...).

Obszar opracowania położony jest na zasięgu jednostek planistycznych:

- 29.1.C – strefa usługowo-mieszkaniowa.

Wśród obowiązujących ustaleń *Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego Opola* istotnym jest zakaz lokalizacji i rozbudowy wolnostojących garaży, budynków gospodarczych i kiosków oraz zakaz przeznaczania terenów zieleni urządzonej na tereny zabudowy. W studium zapisano również obowiązek przyjęcia zasad zagospodarowania ustalonych dla funkcjonalnego śródmieścia, objęcie ochroną konserwatorską obszarów i obiektów zabytkowych. Wśród postulatów zapisano m.in. uporządkowanie struktury zespołu poprzez usunięcie elementów zakłócających, ochronę przed chaotycznym zagospodarowaniem wewnątrz urbanistycznych, a także likwidację parterowej zabudowy o charakterze pawilonowym.

Rysunek 1. Granica projektu planu na tle jednostek planistycznych

Źródło: „Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Opola”, 2018r.

Projekt planu ustala przeznaczenia dla następujących terenów oznaczonych symbolami:

- MW – tereny zabudowy mieszkaniowej wielorodzinnej,
- MW/U – tereny zabudowy mieszkaniowej wielorodzinnej lub zabudowy usługowej,
- U – tereny zabudowy usługowej,
- ZP/KDW – tereny zieleni urządzonej lub dróg wewnętrznych,
- KDD – tereny dróg publicznych – ulice dojazdowe,
- KP – tereny publicznych ciągów pieszych.

Główne cele projektowanego planu m.in. to:

- wprowadzenie ustaleń mających na celu zachowanie ładu przestrzennego;
- wprowadzenie ustaleń mających na celu zachowanie środowiska przyrodniczego, krajobrazu kulturowego oraz zdrowia i życia ludzi;
- dostosowanie zapisów planu do potrzeb inwestycyjnych;
- dostosowanie zapisów planu do potrzeb rozwoju systemu komunikacji w tym rejonie.

1.3. Cele ochrony środowiska ustanowione na szczeblu międzynarodowym, wspólnotowym i krajowym, istotne z punktu widzenia projektowanego dokumentu

Na potrzeby Prognozy oddziaływania na środowisko przeprowadzono analizę zgodności założeń projektu planu z celami dokumentów strategicznych na szczeblu międzynarodowym, wspólnotowym i krajowym. Podstawowe cele ochrony środowiska zawarte w projekcie planu wynikają między innymi z następujących dokumentów planistycznych oraz dokumentów o charakterze strategicznym i programowym przedstawionych poniżej.

Dokumenty międzynarodowe i wspólnotowe

- Agenda 21;
- Biała Księga: Adaptacja do zmian klimatu;
- Zrównoważona Europa 2030;
- 8 Program działań na rzecz środowiska – priorytety polityki środowiskowej i klimatycznej na lata 2021–2030;
- Europejska Strategia Bioróżnorodności do 2030 r.

Dokumenty krajowe

- Strategia Rozwoju Transportu do 2020 (z perspektywą do 2030);
- Polityka ekologiczna Państwa 2030;
- Polityka Energetyczna Polski do 2030r.
- Polityka Klimatyczna Polski: Klimat dla Polski Polska dla klimatu, 1988 – 2018 – 2050;
- Krajowy Plan na rzecz energii i klimatu na lata 2021 – 2030
- Krajowy Plan Gospodarki Odpadami 2022
- Aktualizacja Krajowego Programu Oczyszczania Ścieków Komunalnych – VI AKPOŚK
- Polityka Wodna Państwa do roku 2030.

W projekcie planu uwzględniono istotne z punktu widzenia projektowanego planu cele:

- integracja działań w zakresie funkcjonowania spójnej sieci ekologicznej kraju jako podstawa ochrony najcenniejszych zasobów przyrodniczych i krajobrazowych,
- przeciwdziałanie fragmentacji przestrzeni przyrodniczej,
- wprowadzenie gospodarowania krajobrazem zgodnie z zapisami Europejskiej Konwencji Krajobrazowej,
- ochrona wód powierzchniowych i podziemnych poprzez konieczność należytego zabezpieczenia środowiska gruntowo-wodnego przed zanieczyszczeniem poprzez ujęcie, oczyszczenie i odprowadzenie ścieków, w tym ochronę środowiska wodnego,

- ochrona przed hałasem poprzez odpowiednią kwalifikację terenów – dla terenów objętych projektem planem obowiązują dopuszczalne poziomy hałasu w środowisku,
- ochronę powietrza atmosferycznego poprzez zmniejszanie emisji z transportu i sektora komunalnego oraz gospodarczego,
- postępowanie z odpadami poprzez właściwe magazynowania i zagospodarowania odpadów oraz utrzymanie czystości i porządku,
- ochronę bioróżnorodności poprzez ustalenie określonych wskaźników zabudowy i powierzchni biologicznie czynnej.

1.4. Informacje o przyjętych założeniach i zastosowanych metodach

Prognozę oddziaływania na środowisko projektu planu opracowano na podstawie analizy ustaleń zawartych w projekcie, informacji o istniejącym i projektowanym sposobie zagospodarowania, analizy uwarunkowań środowiskowych i kulturowych oraz wymagań w stosunku do ochrony środowiska i zapobiegania szkód w środowisku. Sposób opracowania Prognozy został podporządkowany metodologii właściwej dla planowania strategicznego.

Celem niniejszej Prognozy, opracowywanej równocześnie z projektem planu jest ocena możliwych oddziaływań na środowisko, które mogą być spowodowane realizacją sposobów zagospodarowania i użytkowania terenu określonych w projekcie planu. W celu opracowania prognozy została przeprowadzona wizja lokalna na obszarze objętym planem, w ramach którego wykonano inwentaryzację urbanistyczną z uwzględnieniem istniejącego stanu zagospodarowania przestrzennego oraz aspektów przyrodniczych. Przeanalizowano również stan środowiska pod kątem jego problemów. Analizując proponowane w planie funkcje terenu i sposób jego zagospodarowania postawiono następujące pytania, które usprawniły proces powstawania dokumentu: czy kierunki i formy zagospodarowania przestrzennego wskazane do realizacji w planie mogą powodować znaczące negatywne skutki dla poszczególnych komponentów środowiska i ludzi, jeśli tak, to jakie; czy jest to najlepsze, najbardziej racjonalne zagospodarowanie terenu w tej części miasta; jak te zmiany wpłyną na środowisko i ludzi.

Prognozę oddziaływania sporządzono z wykorzystaniem dostępnych danych tj. informacji pozostających w zasobach administracji rządowej i samorządowej, danych statystyki publicznej oraz państwowego monitoringu środowiska, a także materiałów powszechnie dostępnych, jak: programy, strategie, plany, studia. W niniejszej Prognozie uwzględniono zapisy opracowanych już Prognoz oddziaływania na środowisko dla analizowanego obszaru, jeśli zostały sporządzone.

Ponadto wykorzystano następujące dokumenty:

- Inwentaryzacja i waloryzacja przyrodnicza Opola (2001r.)
- Inwentaryzacja przyrodnicza Miasta Opole, aktualizacja (2017r.)
- Dokumentacja „Opracowanie ekofizjograficzne podstawowe dla miasta Opola, (2004r.)
- Opracowanie Ekofizjograficzne Podstawowe dla terenów włączonych do dotychczasowego obszaru Miasta Opola (2017r.)
- *Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Opola (Uchwała Nr LXVII/1248/18 Rady Miasta Opola z dnia 5 lipca 2018 r.),*

- Uchwała Nr XXI/428/19 Rady Miasta Opola z dnia 30 grudnia 2019r. w sprawie przystąpienia do sporządzenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego „Śródmieście IVf” w Opolu,
- Programu Ochrony Środowiska przed hałasem wraz z mapą akustyczną,
- Programu Gospodarki Niskoemisyjnej Dla Miasta Opola (Uchwała Nr XXIX/592/20 Rady Miasta Opola z dnia 27 sierpnia 2020 r. zmieniająca uchwałę w sprawie przyjęcia „Planu gospodarki niskoemisyjnej dla miasta Opola”),
- Programu ochrony powietrza dla województwa opolskiego (Uchwała Nr XX/193/2020 Sejmiku Województwa Opolskiego z dnia 28 lipca 2020 r. w sprawie przyjęcia „Programu ochrony powietrza dla województwa opolskiego”),
- Plan adaptacji Miasta Opola do zmian klimatu do roku 2030” (Uchwała Nr VII/124/19 Rady Miasta Opola w dniu 28 marca 2019 r.),
- ortofotomapy Opola wykonanej w 2019/2020 r.

Porównując projektowane w planie zasady zabudowy i zagospodarowania z analizą stanu środowiska, posłużono się, zmodyfikowaną na potrzeby opracowania miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego **metodą oceny wpływu zamierzonego zagospodarowania na środowisko**. W przedmiotowej analizie wykorzystano metodę indukcyjno-opisową oraz metodę analogii do oceny oddziaływań o podobnej specyfice (podobnej funkcji, zabudowie i zagospodarowaniu). Oceniono wpływ wszystkich przeznaczeń terenu na poszczególne komponenty środowiska tj. powierzchnię ziemi, zasoby naturalne, wody powierzchniowe i podziemne, klimat lokalny, powietrze atmosferyczne, klimat akustyczny, faunę i florę, formy chronione, krajobraz, ludzi, zabytki i dobra materialne, powiązania zewnętrzne.

Projektowane w planie zasady zabudowy i zagospodarowania przeanalizowano pod kątem występowania w katalogu przedsięwzięć zawartych w *Rozporządzeniu Rady Ministrów z dnia 9 listopada 2010 r. w sprawie przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko [H]*. Na tej podstawie wskazano zagospodarowanie, którego realizacji i eksploatacja może znacząco oddziaływać na środowisko, w tym zawsze znacząco lub potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko (jeśli takie mogłoby wystąpić).

Ponadto przeprowadzono symulację wariantu „0” (**za wariant „zerowy” przyjęto taki stan zabudowy i zagospodarowania, jaki występuje na terenie obecnie – brak realizacji postanowień planu**).

Zakres przedmiotowy Prognozy został dostosowany do skali planu oraz stopnia jego szczegółowości i precyzji jego ustaleń. Jest on zgodny z wymogami określonymi w art. 51 ust. 2 oraz art. 52 ust. 1 i 2 ww. ustawy i został uzgodniony z Regionalnym Dyrektorem Ochrony Środowiska w Opolu oraz Państwowym Powiatowym Inspektorem Sanitarnym w Opolu.

1.5. Przewidywane metody analizy skutków realizacji postanowień projektu planu

W ramach strategicznej oceny oddziaływania na środowisko zgodnie z art. 55 ust. 5 *Ustawy o udostępnieniu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie*

środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko [B] Prezydent Miasta zobowiązany jest do prowadzenia monitoringu skutków realizacji postanowień przyjętego dokumentu. Monitorowanie skutków wdrożenia form zagospodarowania proponowanych w planie jest skomplikowanym procesem, szczególnie w krótkim przedziale czasowym, ponieważ dopiero w dłuższej perspektywie zmiany w zagospodarowaniu mogą być zauważalne. Narzędziami, przydatnymi w tej analizie powinny być:

- wskaźniki dotyczące zmian w powierzchni zajętej przez poszczególne formy zagospodarowania przestrzeni,
- liczba wydawanych pozwoleń na budowę obiektów o różnym przeznaczeniu,
- obrót gruntami (powierzchnia gruntów, które zmieniają właściciela),
- liczba nowo wznoszonych budynków,
- liczba obiektów zbudowanych nielegalnie i skuteczność ich likwidacji,
- liczba posadzonych/usuniętych drzew i krzewów.

Pojawienie się jakichkolwiek niezgodności powinno skutkować podjęciem stosownych działań mających na celu wyegzekwowanie od właścicieli lub zarządców uciążliwych obiektów oraz dostosowanie się do norm środowiskowych.

Dodatkowo zgodnie z wymogiem art. 55 ust. 3 pkt. 5 *ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko [B]*, po uchwaleniu planu dołącza się do niego pisemne podsumowanie zawierające m.in. propozycje dotyczące metod i częstotliwości przeprowadzania monitoringu skutków realizacji postanowień dokumentu. System monitoringu powinien być tak zaplanowany, aby pozwolić na kontrolę zmian zachodzących w środowisku spowodowanych realizacją ustaleń planu.

System oceny skutków realizacji projektu planu powinien być oparty na odpowiednio dobranych wskaźnikach presji, stanu i reakcji. Monitoring może być prowadzony w oparciu o wydane decyzje o środowiskowych uwarunkowaniach, decyzje o pozwoleniu na budowę, zgłoszenia budowlane, przeglądy ekologiczne, inne decyzje administracyjne itp. Prezydent Miasta Opola może występować o przedłożenie wyników monitoringu prowadzonego przez Regionalną Dyрекcję Ochrony Środowiska, Generalnego Inspektora Ochrony Środowiska, Dyrektora Generalnego Lasów Państwowych, Wojewodę, Starostę, a także korzystać z rejestru wydanych decyzji, będących w zasobie gminnym/ powiatowym. Zgodnie z obowiązującymi przepisami *Ustawy Prawo ochrony środowiska [J]*, a także *Ustawy o zmianie ustawy o Inspekcji Ochrony Środowiska oraz niektórych innych ustaw [K]*, monitoring jakości powietrza, wód, gleb i ziemi oraz poziomu hałasu i pól elektromagnetycznych realizowany jest przez Główny Inspektorat Ochrony Środowiska w ramach Państwowego Monitoringu Środowiska (poprzez Wydział Monitoringu Środowiska w Opolu), przez Starostę lub podmiot gospodarczy. Dokonując analizy i oceny stanu poszczególnych komponentów środowiska w oparciu o wyniki pomiarów uzyskanych w ramach państwowego monitoringu środowiska lub innych dostępnych źródeł należy pamiętać, że muszą się one odnosić do obszaru objętego projektem planu.

1.6. Informacje o możliwym transgranicznym oddziaływaniu na środowisko

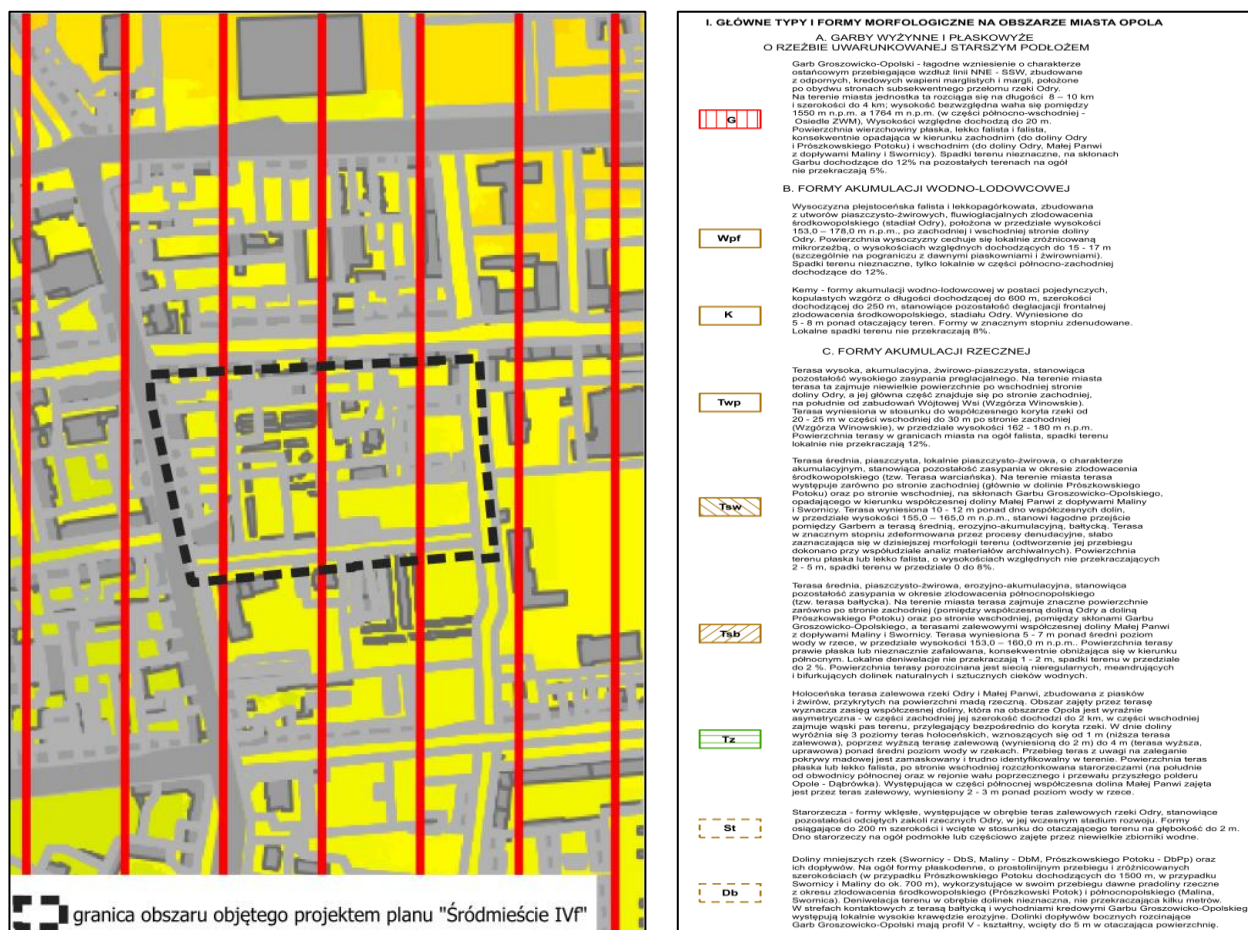
Realizacja zapisów planu nie będzie implikować transgranicznych oddziaływań na środowisko, ponieważ Opole leży w odległości około 50 km, od najbliższej granicy państwa z Republiką Czeską, a skala przedsięwzięć związana z realizacją ustaleń projektowanego planu będzie mieć charakter lokalny i ewentualne niekorzystne oddziaływania tych przedsięwzięć zamkną się w granicach miasta.

Tabela 1 Zasoby geologiczno-gruntowe na obszarze planu

Litologia	Wiek [symbol]	Wiek [nazwa]	Ocena przydatności do zabudowy
Zwierzeliny gliniaste, gruzowe margli oraz skała miękka margle, wapniste, margle, margle ilaste i iły, margliste	Cr ₁	Kreda górna turon	Grunty są nośne o korzystnych właściwościach jako podłoże dla posadowień bezpośrednich. Zwierzeliny mogą przenosić obciążenia do 200 kPa. Dla skały miękkiej przyjmuje się wytrzymałość na ściskanie jednoosiowe R, do 3000 kPa. Generalnie grunty są wysadzinowe i aktywne koloidalnie. Wykazują skłonność do lasowania pod wpływem wody i powietrza. Wymagają bezwzględnej ochrony przed wpływem wody w wykopach otwartych.

Źródło: „Opracowanie Ekofizjograficzne Podstawowe dla Miasta Opola”, 2015r.

Zgodnie z *Mapą rzeźby terenu* obszar objęty projektem planu pod względem geomorfologicznym zlokalizowany jest w całości w obrębie **Garbu Groszowicko-Opolskiego – G.** Jest to łagodne wzniesienie o charakterze ostańcowym przebiegające wzdłuż linii N NE - SSW, zbudowane z odpornych, kredowych wapieni marglistych i margli, położone po obydwu stronach subsekwentnego przełomu rzeki Odry. Wysokość terenu w rejonie planu wynosi 158-162 m n.p.m.

Rysunek 3. Geomorfologia na obszarze objętym planem

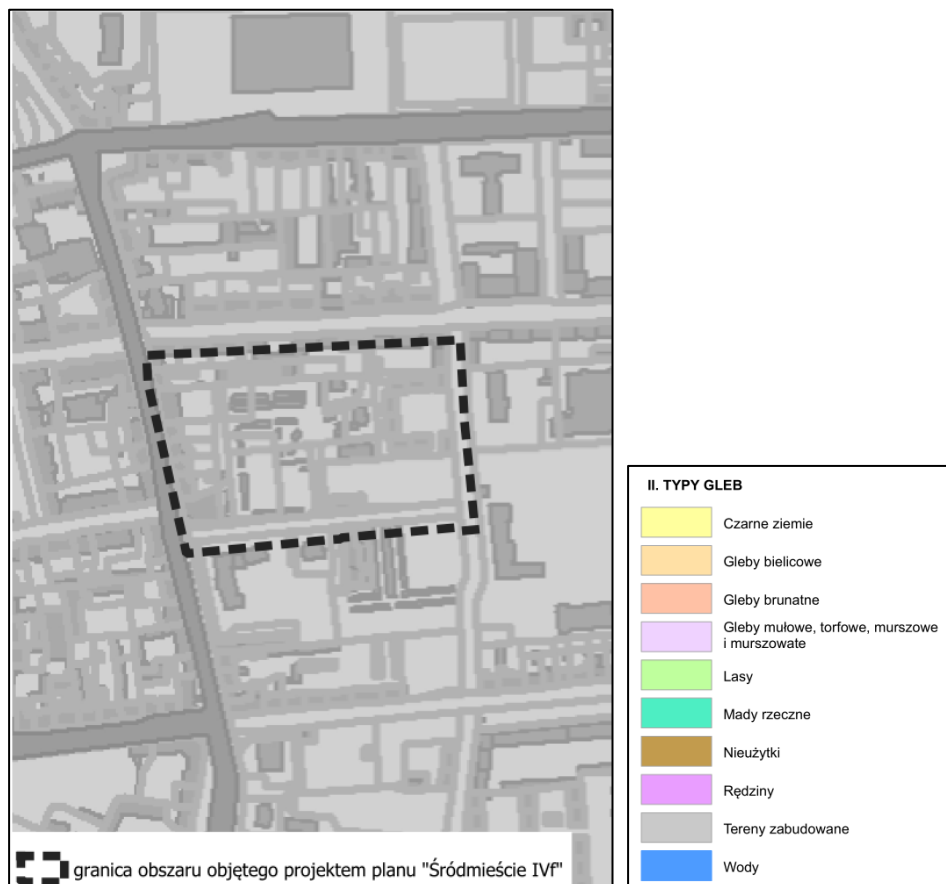
Źródło: „Opracowanie Ekofizjograficzne Podstawowe dla Miasta Opola”, 2015r.

W strukturze użytkowania dominują głównie tereny zurbanizowane (tereny mieszkaniowe, inne tereny zabudowane), a także tereny pod drogami. **Załącznik 1** przedstawia aktualny stan zagospodarowania obszaru oraz stan zabudowy.

2.1.3. Gleby

Zgodnie z „*Mapą warunków glebowych*” na obszarze objętym projektem planu występują jedynie grunty terenów zabudowanych.

Rysunek 4. Gleby na obszarze objętym planem

Źródło: „Opracowanie Ekofizjograficzne Podstawowe dla Miasta Opoli”, 2015r.

2.1.4. Klimat

Klimat lokalny kształtowany jest przez zespół warunków naturalnych, obejmujących m.in. rzeźbę terenu, pokrycie terenu, głębokość wód gruntowych, ilość i wielkość cieków wodnych, rodzaj gruntów.

Zgodnie z „*Mapą warunków klimatycznych*” na obszarze objętym planem występują tereny lokalnych modyfikacji klimatycznych.

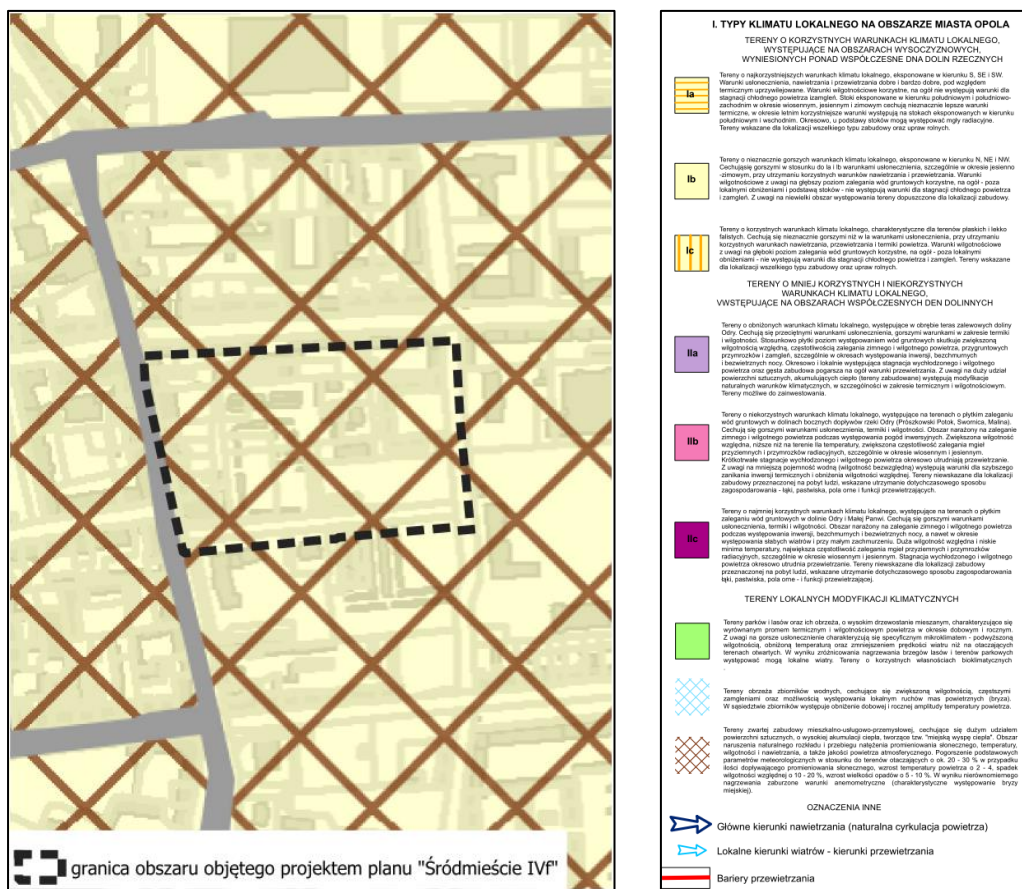
Tabela 2 Warunki klimatyczne na obszarze planu „Śródmieście IVf” w Opolu

Strefa	Ogólna charakterystyka
tereny lokalnych modyfikacji	Obszar zlokalizowany jest w strefie zwartej zabudowy mieszkalno-usługowo-przemysłowej, cechujące się dużym udziałem powierzchni sztucznych, o wysokiej akumulacji ciepła,

Strefa	Ogólna charakterystyka
klimatycznych	tworzące tzw. "miejską wyspę ciepła". Skutkiem dużego zabudowania są naruszenia naturalnego rozkładu i przebiegu natężenia promieniowania słonecznego, temperatury, wilgotności i nawietrzania, a także jakości powietrza atmosferycznego. Pogorszenie podstawowych parametrów meteorologicznych w stosunku do terenów otaczających o ok. 20 - 30 % w przypadku ilości dopływającego promieniowania słonecznego, wzrost temperatury powietrza o 2 - 4, spadek wilgotności względnej o 10 - 20 %, wzrost wielkości opadów o 5 - 10 %. W wyniku nierównomiernego nagrzewania zaburzone są warunki anemometryczne (charakterystyczne występowanie bryzy miejskiej).

Źródło: „Opracowanie Ekofizjograficzne Podstawowe dla Miasta Opola”

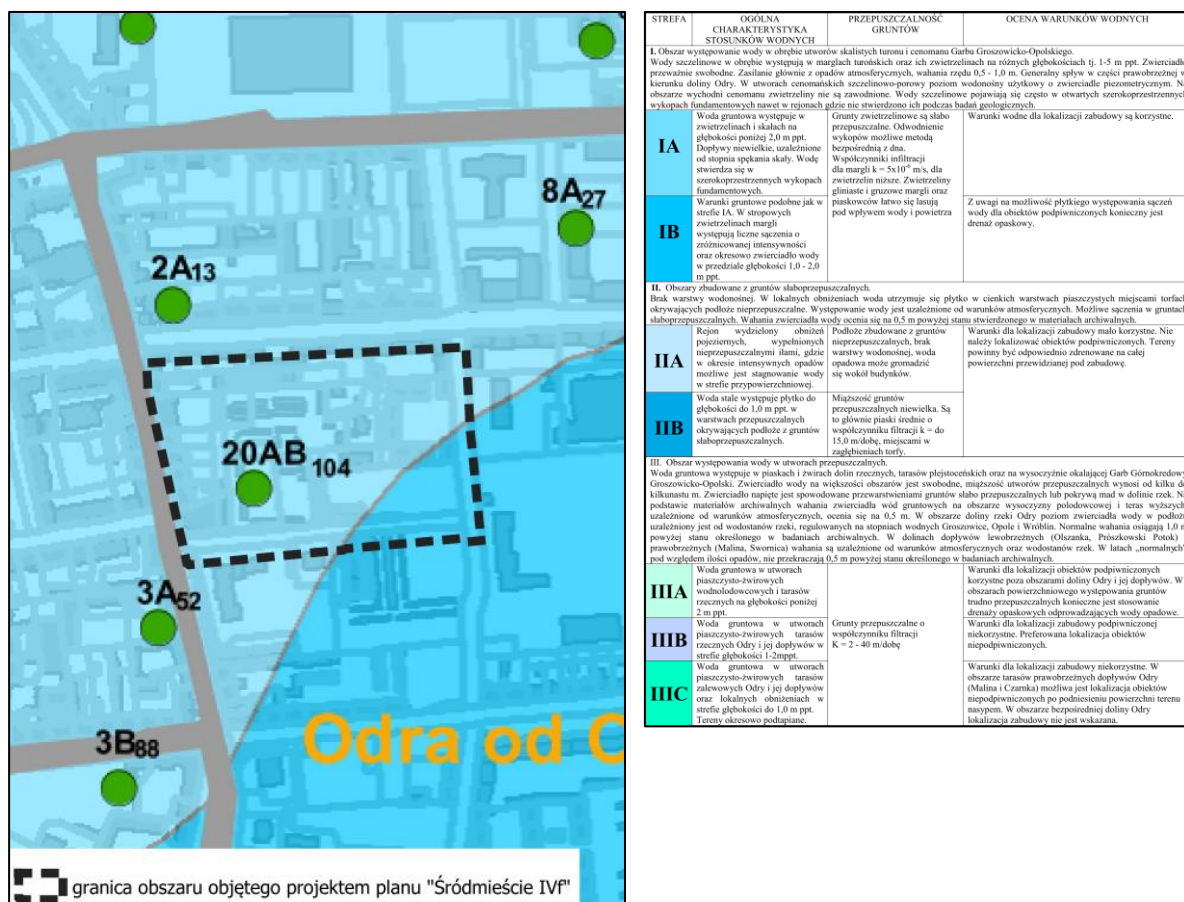
Rysunek 5. Warunki klimatyczne na obszarze objętym planem

Źródło: „Opracowanie Ekofizjograficzne Podstawowe dla Miasta Opola”, 2015r.

2.1.5. Hydrografia

Zgodnie z „Mapą stref wodnych” obszar objęty planem zlokalizowany jest w zasięgu występowania wody w obrębie utworów skalistych turonu i cenomanu Garbu Groszowicko-Opolskiego. Zasilanie poziomów wodonośnych głównie z opadów atmosferycznych, zwierciadło swobodne lub piezometryczne, wahania zwierciadła wód rzędu 0,5 - 1,0 m.

Rysunek 6. Warunki wodne na obszarze objętym planem

Źródło: „Opracowanie Ekofizjograficzne Podstawowe dla Miasta Opola”, 2015r.

Tabela 3 Warunki wodne na obszarze planu

Strefa	Ogólna charakterystyka	Ocena warunków wodnych
IA	Woda gruntowa występuje w zwierzelinach i skałach na głębokości poniżej 2,0 m ppt. Dopływy niewielkie, uzależnione od stopnia spękania skały. Wodę stwierdza się w szeroko-przestrzennych wykopach fundamentowych.	Warunki wodne dla lokalizacji zabudowy są korzystne.
IB	Warunki gruntowe podobne jak w strefie IA. W stropowych zwierzelinach margli występują liczne sączenia o różnicowanej intensywności oraz okresowo zwierciadło wody w przedziale głębokości 1,0 - 2,0 m ppt.	Z uwagi na możliwość płytkiego występowania sączeń wody dla obiektów podpiwniczonych konieczny jest drenaż opaskowy.

Źródło: „Opracowanie Ekofizjograficzne Podstawowe dla Miasta Opola”, 2015r.

Na obszarze planu nie są zlokalizowane ciekły wodne lub rowy melioracyjne.

Zgodnie ze zaktualizowanym w 2016 r. *Planem gospodarki wodami na obszarze dorzecza Odry* obszar objęty projektem planu położony jest w granicach:

- Jednolitej Części Wód Podziemnych (JCWPd) o numerze PLGW6000127 o dobrym stanie wód, zagrożonej nieosiągnięciem celów środowiskowych Ramowej Dyrektywy Wodnej;
- Jednolitej Części Wód Rzecznych (JCWPz) o kodzie PLRW60002111799 Odra od Osobłogi do Małej Panwi o złym stanie wód, zagrożonej osiągnięciem celów środowiskowych Ramowej

Dyrektywy Wodnej. Celem środowiskowym dla JCWPrz Odra od Osobłogi do Małej Panwi jest dobry potencjał ekologiczny i dobry stan chemiczny.

Obszar objęty planem znajduje się w zasięgu występowania struktur wodonośnych gromadzących wodę w ośrodku krasowo-szczelinowym Głównego Zbiornika Wód Podziemnych nr 333 Zbiornik Opole-Zawadzkie, ośrodku porowo-szczelinowym Głównego Zbiornika Wód Podziemnych nr 335 Zbiornik Krapkowice-Strzelce Opolskie i ośrodku porowo-szczelinowym Głównego Zbiornika Wód Podziemnych nr 336 Niecka Opolska.

Obszar objęty planem znajduje się poza zasięgiem szczególnego zagrożenia powodzią.

2.1.6. Uwarunkowania przyrodnicze i krajobrazowe

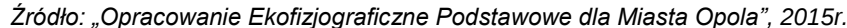
Obecna szata roślinna obszaru jest wynikiem przede wszystkim oddziaływań i czynników antropogenicznych. Zgodnie z „*Mapą siedlisk i warunków przyrodniczych*” obszar objęty projektem planu stanowią trwale przekształcone tereny zurbanizowane. Poniżej zestawiono charakterystykę terenu, a także ocenę przydatności do zabudowy oraz zalecenia do planów miejscowych.

Tabela 4 Wartości przyrodnicze na obszarze planu

Symbol	Typy siedlisk i ich charakterystyka	Powiązania z innymi cechami środowiska	Ocena przydatności oraz zalecenia do planu
tereny zatropo- genizowane	Tereny zdewastowane – trwale zainwestowane, do których zaliczono: tereny intensywnie zainwestowane, w skład których wchodzi obszary różnych form zabudowy. Tereny posiadają wyjątkowo niewielką wartość dla kształtowania zieleni miejskiej - urządzonej	Wszystkie obszary odznaczają się znaczną dewastacją i degradacją środowiska przyrodniczego w zakresie wszystkich jego komponentów. Zmiany środowiskowe są nieodwracalne, bardzo niski jest potencjał regeneracyjny, dewastacja spowodowała przerwanie naturalnych powiązań funkcjonalno-przestrzennych między poszczególnymi komponentami.	Brak przeciwwskazań dla różnych form zainwestowania, zwłaszcza dla kształtowania zabudowy, ze względu na brak lub niewielką wartość dla rolnictwa oraz małą wartość przyrodniczą. Na terenach zabudowanych konieczne wprowadzenie enklaw przyrodniczych rewitalizujących przestrzeń. Obszary zainwestowane należy odgradzać od terenów o większych walorach przyrodniczych. Wszelkie formy zainwestowania powinny uwzględniać zachowanie elementów zieleni wysokiej, przy czym należy uwzględnić możliwość dopuszczenia cieć pielęgnacyjnych i usuwania drzew, które zagrażają bezpieczeństwu ludzi lub mienia w istniejących obiektach budowlanych i które zagrażają bezpieczeństwu.

Źródło: „Opracowanie Ekofizjograficzne Podstawowe dla Miasta Opola”, 2015r.

Zgodnie z „*Aktualizacją Inwentaryzacji przyrodniczej Miasta Opole*” na obszarze objętego planem zinwentaryzowano stanowisko nietoperza tj. nocek wąsatek (*Myotis mystacinus*), który jest objęty ochroną ścisłą. Jak wynika z inwentaryzacji, obecność gatunku została stwierdzona w 2017r. W związku z występowaniem tego stanowiska wyznaczono obszar siedliska ssaków, obejmujący swoim zasięgiem obszar objęty planem.

Przestrzenie wewnątrz zabudowy mieszkaniowej wielorodzinnej często są niezagospodarowane, nie spełniają funkcji publicznej, nie wyglądają również estetycznie. Tego rodzaju tereny występują głównie przy zabudowie od ul. W. Reymonta oraz ul. T. Kościuszki. Teren jest stale rozjeżdżany przez samochody, zatem nie ma możliwości, aby jakakolwiek roślinność mogła tam urosnąć. Teren wokół drzew również jest rozjeżdżony, co może skutkować obumarciem drzew lub

krzewów. Nie ma wyraźnej granicy pomiędzy przestrzenią na zieleni i inne funkcje np. tereny wyznaczone do parkowania samochodów.

ul. Rejmonta – podwórko od wewnętrznej strony zabudowy wielorodzinnej

ul. Rejmonta – podwórko od wewnętrznej strony zabudowy wielorodzinnej

Zadrzewienia przy ciągu pieszym od ul. T. Kościuszki

Zadrzewienia przy ciągu pieszym od ul. T. Kościuszki
(drzewa rosną tuż przy granicy działki, grunt przy drzewach jest uniesiony, korzenie rozpychają ziemię)

W obrębie obszaru planu znajdują się również przestrzenie zielone zagospodarowane, niektóre w sposób przemyślany, niektóre z nich wymagałyby uzupełniania funkcji lub zintensyfikowania prac pielęgnacyjnych na istniejącej zieleni.

skrzyżowanie ulic ul. T. Kościuszki i ul. Dubois -
zagospodarowana przestrzeń wewnętrzna zabudowy
mieszkaniowej wielorodzinnej

ul. Dubois – wewnętrzny skwer przy zabudowie
wielorodzinnej, zieleni w formie pojedynczych nasadzeń
lub w formie żywopłotów, mała architektura
wymagająca odnowienia, tu również przestrzeń dla
samochodów nie jest wyraźnie odrodzona, auta
wjeżdżają na trawnik

Skwer na skrzyżowaniu ul. Targowej z ul. Dubois – założenie zieleni w formie skupiska zadrzewień i zakrzewień, drzewa i krzewy są posadzone dość gęsto, wymagałyby zabiegów pielęgnacyjnych, niektóre świerki są suche, a na sosnach pojawiła się rdza wejmutkowo-porzeczkowa

W obrębie targowiska oraz parkingu przy ul. Targowej zlokalizowane są nasadzenia drzew i krzewów, pojedyncze lub w skupiskach, są to gatunki iglaste i liściaste, występują tu również nasadzenia młodych drzew.

2.1.8. Walory kulturowe i zabytkowe

W obrębie obszaru objętego planem występują zabytki nieruchome tj. dzieła architektury i budownictwa a także historyczny układ urbanistyczny (strefa „B” ochrony konserwatorskiej obejmuje cały obszar objęty planem).

2.1.9. Stan i źródła zanieczyszczeń powietrza atmosferycznego

Zanieczyszczenie powietrza atmosferycznego w rejonie opracowania związane jest z emisją niezorganizowaną, wywołaną ruchem komunikacyjnym. Lokalne pogorszenie warunków klimatu lokalnego i higieny atmosfery występuje w bezpośrednim sąsiedztwie pasów drogowych, w rejonie planu źródłem emisji są: ul. W. Reymonta i ul. Dubois, bardziej obciążone ruchem pojazdów mechanicznych i ul. T. Kościuszki i ul. Targowa o mniejszym obciążeniu.

W rejonie obszaru objętego planem nie występują zakłady mogące być źródłem emisji zorganizowanej.

Udział w kształtowaniu jakości powietrza na obszarze planu może mieć również emisja pochodząca z gospodarstw domowych lub lokalnych kotłowni. Źródłem zanieczyszczeń do powietrza na terenach zwartej zabudowy jest emisja związana z ogrzewaniem gospodarstw domowych lub niewielkich punktów usługowych lub handlowych w sektorze komunalno-bytowym (tzw. emisja powierzchniowa), jest to emisja o charakterze niezorganizowanym. Emisja komunalno-bytowa jest generowana w obrębie obszaru planu, jak również może mieć charakter napływowy. Jak wynika z raportu pt. *„Wskaźniki emisji zanieczyszczeń powietrza emitowanych z indywidualnych źródeł ciepła”* z punktu widzenia oddziaływania na środowisko, podstawowymi źródłami emisji zanieczyszczeń do atmosfery na terenach zurbanizowanych są indywidualne urządzenia grzewcze zasilane paliwami stałymi. Wprowadzają one pyły i gazy do powietrza na niewielkich wysokościach ponad ziemią, co w połączeniu z dużymi wartościami emisji stanowi o ich znacznej uciążliwości. Wyróżnia się dwie grupy źródeł tego typu – ogrzewacze pomieszczeń oddające bezpośrednio wytwarzane ciepło do ogrzewanych wnętrz (zamknięte kominki, piece, piecokuchnie i akumulacyjne piece kaflowe) oraz kotły małych mocy przekazujące produkowane ciepło do nieodległych systemów grzewczych w sposób pośredni, z wykorzystaniem czynnika roboczego - zazwyczaj wody. Jako przedstawicieli tej drugiej grupy można wskazać źródła należące do szeroko pojętego sektora komunalno-bytowego, takie jak kotły przydomowe, kotły produkujące ciepło dla potrzeb niewielkich zakładów, lokali usługowych, warsztatów itp. Emisja zanieczyszczeń wynika zarówno z rodzaju stosowanych paliw jak i stanu technicznego urządzeń oraz jakości obsługi przez swoich stałych użytkowników.

Na podstawie analiz przeprowadzonych na potrzeby *„Planu gospodarki niskoemisyjnej”* w obrębie Opole wg roku bazowego 2016 korzystano z sieci ciepłowniczej, poza tym największe zużycie nośnika ciepła dotyczyło gazu, niewiele mniej zużywany był węgiel i energia elektryczna, najmniej zużywano węgla i oleju opałowego.

Na obszarze opracowania nie zlokalizowano stacji pomiarowych Państwowego Monitoringu Środowiska służącej do monitoringu powietrza. Zgodnie z klasyfikacją stref prowadzoną przez (WIOŚ Opole), obszar objęty projektem planu znajduje się w strefie miasto Opole. W strefie, w roku kalendarzowym 2019r. odnotowano przekroczenia poziomów dopuszczalnych następujących substancji. tj. PM₁₀ – pomiar 24-godzinny, benzo(a)pirenu w pyłe PM₁₀, ozonu (D₂). Przekroczenia mogły dotyczyć wyników 24-godzinnych lub ilości dni w roku z podwyższoną wartością substancji w powietrzu zgodnie z *Rozporządzeniem Ministra Środowiska w sprawie poziomów niektórych substancji w powietrzu [D]*.

Pomiary PM₁₀ opierają się o dwa punkty monitoringowe zlokalizowane na ul. Koszyka oraz na os. Armii Krajowej. Pomiary wskazują na wartości średnioroczne 30µg/m³ na stacji przy ul. Koszyka oraz 27 µg/m³ na os. Armii Krajowej. Średnioroczne wyniki uzyskane z pomiarów nie wskazują na przekroczenie wartości dopuszczalnej 40µg/m³.

Pomiar pyłu PM_{2,5} prowadzony był jedynie na stacji na os. Armii Krajowej. Wyniki wskazują na wartość średnioroczną 18µg/m³. Poziom dopuszczalny dla pyłu zawieszonego PM_{2,5} - 20µg/m³ ustalony został do osiągnięcia do dnia 1 stycznia 2020 r. (faza II). Wartość uzyskana na stacji os. Armii Krajowej za rok 2019 jest mniejsza niż poziom dopuszczalny dla pyłu zawieszonego PM_{2,5} - w roku 2020 wartość PM_{2,5} nie może przekraczać 20µg/m³.

Benzo(a)piren jest substancją badaną na stacji os. Armii Krajowej. W roku 2019 poziom dopuszczalny benzo(a)pirenu tj. 1ng/m³ został przekroczony - na stacji wartość średnioroczna benzo(a)pirenu wynosiła 3ng/m³.

Podsumowując prowadzone przez WIOŚ Opole badania, nie można jednoznacznie stwierdzić jaki jest stan powietrza na obszarze objętym planem, gdyż nie wyznaczono punktów pomiarowych na obszarze planu lub w najbliższej okolicy. Zanieczyszczenia mają możliwość rozprzestrzeniania się. Ponadto emisja może mieć również charakter napływowy. Ocenia się zatem, że wyniki pomiarów są niemiarodajne, aby jednoznacznie ocenić jakość powietrza na obszarze planu. Wyniki stanu powietrza podawane przez WIOŚ są danymi dostarczonymi z modelu opierającego się o wyniki z dwóch stacji monitorujących, nie są to zatem bezpośrednie pomiary.

Monitoring wspomagający ocenę jakości powietrza na terenie miasta dokonywany jest za pomocą czujników Airly. Czujniki Airly to niewielkie urządzenia, które mierzą poziom zanieczyszczenia powietrza na zewnątrz. Sensory odczytują w czasie rzeczywistym serię parametrów na temat aktualnego powietrza w lokalizacji, w której są umieszczone. Na terenie miasta zlokalizowane jest 25 czujników, umieszczonych zwykle na budynkach użyteczności publicznej. Na obszarze planu nie został zlokalizowany żaden czujnik Airly. Najbliższy czujnik zlokalizowany jest przy ul. Krakowskiej. Wyniki pomiarów mają jednak charakter bieżący (do podglądu dane z przed 24 godzin), a więc nie dają pełnego obrazu zanieczyszczeń utrzymujących się w skali roku lub chociażby miesiąca.

2.1.10. Klimat akustyczny

W rozumieniu Dyrektywy 2002/49/WE Parlamentu Europejskiego dotyczącej oceny i zarządzania poziomem hałasu, definiowany jest, jako niepożądane lub szkodliwe dźwięki powodowane przez działalność człowieka na wolnym powietrzu, w tym hałas emitowany przez środki transportu, ruch drogowy, ruch kolejowy, ruch samolotowy.

Zgodnie z „*Mapą akustyczną*” obszar objęty opracowaniem znajduje się w zasięgu oddziaływania hałasu generowanego przez ruch komunikacyjny z ul. W. Reymonta i ul. Dubois, mniejszy z ul. T. Kościuszki. Poziom hałasu kształtuje się w granicach 55-75 dB (wskaźnik L_{DWN}) i 55-65 dB (wskaźnik L_N). Wyższym poziom hałasu generowany jest z ul. W. Reymonta, mniejszy z ul. Dubois i ul. T. Kościuszki. Im dalej od osi drogi tym poziom hałasu maleje. Przekroczenia dopuszczalnego poziomu hałasu obejmują pojedyncze zabudowania zlokalizowane przy ul. W. Reymonta, wielkość tych przekroczeń wynosi 5 dB (L_{DWN}, L_N). Wartości dopuszczalne zostały

określone w *Rozporządzeniu Ministra Środowiska w sprawie dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku [E]*.

Rysunek 8. Poziom hałasu z dróg względem obszaru objętego planem

Źródło: Mapa akustyczna Miasta Opola

Inne źródła hałasu o oddziaływaniu lokalnym (np. drobne punkty usługowe, handlowe wolnostojące lub towarzyszące zabudowie mieszkaniowej) nie mają istotnego znaczenia przy kształtowaniu klimatu akustycznego na całym omawianym terenie. Oddziaływanie akustyczne o małej uciążliwości pozostaje w tle hałasu komunikacyjnego i przemysłowego.

Wartości dopuszczalne zostały określone w *Rozporządzeniu Ministra Środowiska w sprawie dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku [E]*. W planie sklasyfikowano następujące tereny chronione akustycznie:

- terenów w strefie śródmiejskiej miast powyżej 100 tys. mieszkańców – MN, MW, MW/U, U, KDW/ZP.

2.1.11. Stan i źródła zanieczyszczenia wód

Na terenie opracowania występuje zabudowa, w związku z tym teren jest wyposażony w kanalizację sanitarną oraz kanalizację deszczową, znaczna część sieci jest ogólnospławna. Istniejąca zabudowa podłączona jest do systemu, istnieje możliwość podłączenia nowo powstałych obiektów.

Monitoring wód na terenie Opola prowadzony jest zgodnie z wymogami Ramowej Dyrektywy Wodnej. Zgodnie z danymi WIOŚ w Opolu nie prowadzono pomiarów w zasięgu obszaru objętego planem. Brak zatem informacji o jakości wód spływających z obszaru objętego opracowaniem. Obszar objęty planem znajduje się w zasięgu JCWPd o dobrym stanie wód, niezagrożonej nieosiągnięciem celów środowiskowych Ramowej Dyrektywy Wodnej oraz JCWPz Odra od Osobłogi do Małej Panwi o złym stanie wód, zagrożonej osiągnięciem celów środowiskowych Ramowej Dyrektywy Wodnej. Celem środowiskowym jest dobry potencjał ekologiczny i dobry stan chemiczny).

2.1.12. Emitowanie pól elektromagnetycznych

Jak wynika z danych Głównego Inspektora Ochrony Środowiska (2019r.), na terenie Opola dopuszczalne poziomy pola elektromagnetycznego nie są przekroczone. Średni poziom

promieniowania elektromagnetycznego, jaki został zmierzony w punkcie pomiarowym zlokalizowanym na Placu Kopernika wynosił 0,8 V/m. Zmierzona średnia wartość składowej elektrycznej wyniosła we wszystkich pozostałych punktach pomiarowych na terenie miasta mniej niż 0,8 E [V/m], przy dopuszczalnej wartości 7 V/m.

Wokół obszaru objętego projektem planu zlokalizowane źródła promieniowania elektromagnetycznego niejonizującego (m.in. stacje nadawcze telefonii komórkowych). Na podstawie prowadzonych pomiarów stwierdzono brak przekroczeń ocenionych w odniesieniu do *Rozporządzeniu Ministra Zdrowia w sprawie dopuszczalnych poziomów pól elektromagnetycznych w środowisku [G]* oraz *Rozporządzeniu Ministra Klimatu w sprawie sposobów sprawdzania dotrzymania dopuszczalnych poziomów pól elektromagnetycznych w środowisku [G]*.

2.1.13. Historyczne zanieczyszczenia powierzchni ziemi

Zgodnie z ustawą z dnia 27 kwietnia 2001 r. z późn. zm. *Prawo Ochrony Środowiska [J]* historyczne zanieczyszczenie powierzchni ziemi to zanieczyszczenie ziemi, które zaistniało przed dniem 30 kwietnia 2007 r. lub wynika z działalności, która została zakończona przed dniem 30 kwietnia 2007 r., jak również szkoda w środowisku w powierzchni ziemi w rozumieniu art. 6 pkt 11 lit. c *ustawy z dnia 13 kwietnia 2007 r. o zapobieganiu szkodom w środowisku i ich naprawie [L]*, która została spowodowana przez emisję lub zdarzenie, od którego upłynęło więcej niż 30 lat. Rejestr historycznych zanieczyszczeń ziemi prowadzi Generalny Dyrektor Ochrony Środowiska na podstawie m.in. wykazu historycznych zanieczyszczeń ziemi prowadzonego przez starostę. Ważną kwestią jest fakt, że właściciel gruntu, który na swoim terenie stwierdzi historyczne zanieczyszczenie, jest zobowiązany niezwłocznie zgłosić to do RDOŚ (art. 101e ust. 1). Takiego rodzaju zgłoszenia mają charakter uzupełniający do obowiązkowych działań starosty. Właściciel powierzchni ziemi, na której występuje historyczne zanieczyszczenie jest zobowiązany do przeprowadzenia remediacji, czyli usunięcia lub zmniejszenia ilości substancji powodujących ryzyko w taki sposób, aby teren zanieczyszczony był bezpieczny dla zdrowia ludzi i stanu środowiska. Właściciel nieruchomości w oparciu o informacje o charakterze, skali, rodzaju historycznego zanieczyszczenia zobowiązany jest do opracowania projektu planu remediacji i jego ustalenia z regionalnym dyrektorem ochrony środowiska. Na terenie powiatu opolskiego, a więc w obszarze opracowania również, nie zidentyfikowano potencjalnych historycznych zanieczyszczeń powierzchni ziemi. W związku z tym, starosta nie sporządził wykazu przedmiotowych zanieczyszczeń.

3. ANALIZA PROJEKTU MIEJSCOWEGO PLANU ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO

3.1. Istniejące problemy środowiska istotne z punktu widzenia realizacji projektu dokumentu

Obszar objęty projektem planu to tereny o bardzo korzystnych i korzystnych warunkach fizjograficznych dla rozwoju funkcji związanych ze stałym lub długotrwałym pobytem ludzi tj. mieszkaniowych, usługowych: oświaty, nauki, zdrowia, opieki społecznej, sportu itp. Ze względu na

bardzo korzystne warunki posadowienia obiektów preferuje się lokalizację funkcji związanych z obiektami wielokubaturowymi tj. zamieszkiwania zbiorowego, szkół, szpitali, centrów handlowych, hal sportowo-widowiskowych, centrów konferencyjnych itp.

Na obszarze objętym planem występuje brak przeciwwskazań dla różnych form zainwestowania, zwłaszcza dla kształtowania zabudowy, ze względu na brak lub niewielką wartość dla rolnictwa oraz małą wartość przyrodniczą. Na terenach zabudowanych konieczne jest wprowadzenie enklaw przyrodniczych rewitalizujących przestrzeń. Obszary zainwestowane należy odgradzać od terenów o większych walorach przyrodniczych, rozdzielając teren pod różne funkcje. Wszelkie formy zainwestowania powinny uwzględniać zachowanie elementów zieleni wysokiej, przy czym należy uwzględnić możliwość dopuszczenia cieć pielęgnacyjnych i usuwania drzew, które zagrażają bezpieczeństwu ludzi lub mienia w istniejących obiektach budowlanych i które zagrażają bezpieczeństwu.

Obszar zlokalizowany jest w strefie zwartej zabudowy mieszkalno-usługowo-przemysłowej, cechujące się dużym udziałem powierzchni sztucznych, o wysokiej akumulacji ciepła, tworzące tzw. "miejską wyspę ciepła". Skutkiem dużego zabudowania są naruszenia naturalnego rozkładu i przebiegu natężenia promieniowania słonecznego, temperatury, wilgotności i nawietrzania, a także jakości powietrza atmosferycznego. Wody podziemne zasilane są głównie z opadów atmosferycznych, w związku z czym nie można dopuścić do jeszcze większego uszczelnienia powierzchni. Mniejsze zasilanie wód gruntowych może skutkować suszą, która będzie zagrożeniem dla istniejącej roślinności. Plan powinien zatem zapewnić zwiększenie powierzchni biologicznie czynnej na terenach niezagospodarowanych, dotychczas niezabudowanych.

Przestrzenie wewnątrz zabudowy mieszkaniowej wielorodzinnej często są niezagospodarowane, nie spełniają funkcji publicznej, nie wyglądają również estetycznie. Tego rodzaju tereny występują głównie przy zabudowie od ul. W. Reymonta oraz ul. T. Kościuszki. Nieuporządkowanie przestrzeni powoduje, że istniejące zadrzewienia i zakrzewienia mogą zostać zniszczone, dlatego wskazuje się na wydzielenie terenu na zieleni urządzoną, aby w największym stopniu ochronić przed obumarciem istniejącej zieleni. Istniejąca zieleni wymaga jednak zabiegów pielęgnacyjnych, w tym cieć, ale służących wyłącznie poprawie zdrowotności.

Zanieczyszczenie powietrza atmosferycznego w rejonie opracowania związane jest z emisją nieorganizowaną, wywołaną ruchem komunikacyjnym. Lokalne pogorszenie warunków klimatu lokalnego i higieny atmosfery występuje w bezpośrednim sąsiedztwie pasów drogowych, w rejonie planu źródłem emisji są: ul. W. Reymonta i ul. Dubois, bardziej obciążone ruchem pojazdów mechanicznych i ul. T. Kościuszki i ul. Targowa o mniejszym obciążeniu. Udział w kształtowaniu jakości powietrza na obszarze planu może mieć również emisja pochodząca z gospodarstw domowych lub lokalnych kotłowni. Na podstawie analiz przeprowadzonych na potrzeby „*Planu gospodarki niskoemisyjnej*” w obrębie Opole wg roku bazowego 2016 korzystano z sieci ciepłowniczej, jednak udział procentowy gospodarstw korzystających z sieci był niewiele wyższy o udziału gospodarstw korzystających w dalszym ciągu z węgla.

Stan powietrza jest również kształtowany przez emisje napływową z terenu o bardziej przemysłowym charakterze, rozbudowanej infrastrukturze (drogach o większym obciążeniu ruchem) oraz terenów zwartej zabudowy mieszkaniowej, gdzie w większym udziale korzysta się ze

nieekologicznych nośników ciepła. Zanieczyszczenia mają możliwość przenoszenia się zgodnie z kierunkiem wiatru, a więc emisja może mieć charakter napływowy. Emisja napływowa związana jest również z zanieczyszczeniami pochodzenia komunalnego, szczególnie z rejonu południowego i zachodniego (przeważające kierunki wiatru). Obecne wyniki pomiarów i modelowania rozkładu zanieczyszczeń nie pozwalają na właściwą ocenę stanu jakości i powietrza na obszarze objętym planem.

Zgodnie z „*Programem ochrony powietrza dla województwa opolskiego*” na podstawie oceny jakości powietrza za rok 2018 dla strefy miasto Opole wskazano na przekroczenia 24-godzinnego stężenia PM₁₀ oraz stężenia średniorocznego B(a)P.

Na obszarze opracowania nie zlokalizowano stacji pomiarowych Państwowego Monitoringu Środowiska służącej do monitoringu powietrza. Zgodnie z klasyfikacją stref, obszar objęty projektem planu znajduje się w strefie miasto Opole. W strefie, w roku kalendarzowym 2020r. odnotowano przekroczenia poziomów dopuszczalnych następujących substancji, tj. benzo(a)pirenu w pyłe PM₁₀ – średnia roczna, ozonu – średnia 8-godzinna. Wartości dopuszczalne substancji w powietrzu określa *Rozporządzenie Ministra Środowiska w sprawie poziomów niektórych substancji w powietrzu [D]*.

Obszar objęty opracowaniem znajduje się w zasięgu oddziaływania hałasu generowanego przez generowanego przez ruch komunikacyjny z ul. W. Reymonta i ul. Dubois, mniejszy z ul. T. Kościuszki. Poziom hałasu kształtuje się w granicach 55-75 dB (wskaźnik L_{DWN}) i 55-65 dB (wskaźnik L_N). Przekroczenia dopuszczalnego poziomu hałasu obejmują pojedyncze zabudowania zlokalizowane przy ul. W. Reymonta, wielkość tych przekroczeń wynosi 5 dB (LDWN, LN). Szczególnie istotne jest zatem zastosowanie rozwiązań mających na celu ograniczenie oddziaływanie hałasu na istniejącą zabudowę mieszkalną. Obszar objęty opracowaniem znajduje się poza strefą oddziaływania hałasu o charakterze przemysłowym.

Obszar objęty planem stanowią zatem tereny o najbardziej korzystnych standardach jakości środowiska w zakresie klimatu akustycznego dla lokalizacji zabudowy przeznaczonej na stały pobyt ludzi, a w szczególności dla lokalizacji obiektów przeznaczonych na wielogodzinny pobyt dzieci i młodzieży (żłobki, przedszkola, szkoły), zabudowy jednorodzinnej, domów opieki społecznej oraz obiektów z pomieszczeniami dla pracy umysłowej (biblioteki, czytelnie itp.).

Wokół obszaru objętego projektem planu zlokalizowane źródła promieniowania elektromagnetycznego niejonizującego (m.in. stacje nadawcze telefonii komórkowych). Na podstawie prowadzonych pomiarów stwierdzono brak przekroczeń wartości dopuszczalnych. Istniejące źródła emisji elektromagnetycznych promieniowania niejonizującego nie stwarzają ograniczeń dla nowych funkcji urbanistycznych pod warunkiem iż obiekty związane z tymi funkcjami (szczególnie istotne z punktu widzenia stałego pobytu ludzi) będą niższe od poziomu usytuowania nadajników.

W sąsiedztwie obszaru objętego planem zinwentaryzowano stanowisko nietoperza tj. Nocek wąsatek, który jest objęty ochroną ścisłą. Jak wynika z inwentaryzacji, obecność gatunku została stwierdzona w 2017r. W związku z występowaniem tego stanowiska wyznaczono obszar siedliska ssaków, obejmujący swoim zasięgiem obszar objęty planem. Na obszarze objętym planem nie utworzono form ochrony przyrody.

3.2. Potencjalne zmiany środowiska w przypadku braku realizacji planu

Analiza zmian, jakie mogą wystąpić w środowisku w przypadku braku realizacji postanowień MPZP (wariant „0”)

Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego jest dokumentem, w którym projektant umieszcza ustalenia dotyczące zabudowy i zagospodarowania danego fragmentu przestrzeni. Głównym celem jest stworzenie zapisów umożliwiających rozwój społeczno-gospodarczy danego miejsca przy zachowaniu zasad zrównoważonego rozwoju, z poszanowaniem dla przyrody. Za wariant „0” należy w tym przypadku uznać obecnie występujące uwarunkowania, stan zabudowy i zagospodarowania terenu zrealizowany na podstawie wydanych decyzji o warunkach zabudowy i zagospodarowaniu terenu.

Analizowany obszar stanowi część Śródmieścia Opola i usytuowany jest w centrum miasta. Jest to obszar zurbanizowany i historycznie ukształtowany. Znajduje się tu zabudowa mieszkaniowa, mieszkaniowo-usługowa, usługowa oraz w części gospodarczo-garażowa jako towarzysząca. Znaczna część terenu przeznaczona jest na targowisko miejskie. Układ dróg otaczających kwartał zabudowy jest w pełni wykształcony i historycznie ukształtowany, natomiast wewnętrzna obsługa komunikacyjna wymaga uporządkowania. Zabudowie mieszkaniowej towarzyszą niewielkie tereny zieleni, które wymagają rekompozycji i ochrony przed niekontrolowanym przekształceniem i zajęciem na cele komunikacji, tj. parkowania pojazdów. Obszar może ulec jedynie niewielkiej modyfikacji, z uwagi na to że jest w znacznym stopniu ukształtowany.

Konsekwencje wynikające z braku realizacji postanowień zawartych w przedmiotowym projekcie planu można zakwalifikować do niekorzystnych, będących skutkiem braku aktu prawa miejscowego. Oddziaływanie niekorzystne jest wynikiem braku zmian w kierunku uporządkowania przestrzeni, uzupełniania funkcji, poprawie walorów środowiskowych i poziomu życia jego mieszkańców.

3.3. Projektowane zasady zabudowy i zagospodarowania obszaru objętego projektem planu

Projekt miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego „Śródmieście IVf” w Opolu będzie stanowił podstawę prawną, która umożliwi właściwe kształtowanie warunków, zasad i zagospodarowania, w zgodzie z zasadami ładu przestrzennego i szeroko pojmowanego zrównoważonego rozwoju. Jednocześnie przedmiotowy projekt wypełnia lukę między istniejącymi, obowiązującymi planami.

Sporządzenie planu miejscowego na tym terenie uzasadniają następujące fakty:

- potrzeba opracowania planu miejscowego na obszarze, który został wskazany w Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego jako obszar, dla którego obowiązkowe jest sporządzenie planu,
- potrzeba opracowania planu miejscowego na obszarze funkcjonalnego śródmieścia Opola w celu uporządkowania kwartału zabudowy, wprowadzenia jednoznacznych zasad zagospodarowania terenu, ochrony historycznie ukształtowanego układu urbanistycznego,

- konieczność wprowadzenia odpowiednich zapisów regulujących sposób zagospodarowania terenów, w tym określenie przeznaczenia terenu i wskaźników urbanistycznych (maksymalna i minimalna intensywność zabudowy, wskaźnik miejsc postojowych, udział powierzchni biologicznie czynnej itp.),
- zbadanie możliwości uwzględnienia potrzeb mieszkańców i miasta wyrażonych we wnioskach o sporządzenie bądź zmianę planu zagospodarowania przestrzennego umieszczonych w rejestrze wniosków oraz wnoszonych w trakcie opracowywania planu.

Tereny wyznaczone w projekcie planu przeanalizowano pod kątem istniejących uwarunkowań, aktualnego użytkowania oraz sposobu zagospodarowania terenu. W projekcie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego „Śródmieście IVf” w Opolu przewidziano następujące tereny:

- MW – tereny zabudowy mieszkaniowej wielorodzinnej,
- MW/U – tereny zabudowy mieszkaniowej wielorodzinnej lub zabudowy usługowej,
- U – tereny zabudowy usługowej,
- ZP/KDW – tereny zieleni urządzonej lub dróg wewnętrznych,
- KDD – tereny dróg publicznych – ulice dojazdowe,
- KP – tereny publicznych ciągów pieszych.

Tereny wyznaczone w projekcie planu przeanalizowano pod kątem istniejących uwarunkowań, aktualnego użytkowania oraz sposobu zabudowy i zagospodarowania terenu, również pod kątem wprowadzenia przeznaczeń. Przeznaczenia terenów wyznaczone w niniejszym projekcie analizowano pod względem wpływu na środowisko, a wyniki tej oceny omówiono w rozdziale 3.4.

W ramach istniejących oraz projektowanych przeznaczeń terenów wprowadzono w zapisach planu szereg ustaleń, które zgodnie z obowiązującymi przepisami prawa mają na celu porządkowanie zagospodarowania. Zapisy planu porządkują więc między innymi kwestie związane z możliwością zabudowy poszczególnych działek określając precyzyjnie maksymalny możliwy udział powierzchni zabudowanej, minimalny udział powierzchni biologicznie czynnej oraz wskaźnik intensywności zabudowy. Plan podejmuje także zagadnienia ład przestrzennego określając parametry nowej zabudowy czy rodzaj dachów oraz stylu.

3.4. Analiza i ocena potencjalnych znaczących oddziaływań

Przedmiotowy projekt planu nie wskazuje rodzaju przedsięwzięć, jakie mają być realizowane na przedmiotowym obszarze, a jedynie planowaną funkcję terenu tj. tereny o różnym przeznaczeniu lub różnych zasadach zagospodarowania. Prognoza oddziaływania na środowisko ocenia czy ustalone w projekcie planu zagospodarowanie może wpłynąć na środowisko oraz jakiego rodzaju oddziaływania mogą wystąpić w związku z projektowanym przeznaczeniem. Prognoza ocenia również czy spośród tych przeznaczeń znajdują się przeznaczenia mogące znacząco oddziaływać na środowisko, w tym zawsze znacząco lub potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko zgodnie z katalogiem przedsięwzięć zawartych w *Rozporządzeniu Rady Ministrów w sprawie przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko [H]*. Powyższą kwalifikację dokonuje się na

podstawie dostępnych informacji, jednocześnie wskazuje się, że właściwa kwalifikacja przedsięwzięcia powinna nastąpić poprzez screening środowiskowy, który uwzględnia uwarunkowania techniczne i technologiczne planowanej inwestycji, o których na etapie niniejszej Prognozy oddziaływania na środowisko nie wiadomo. Skutkiem właściwego skategoryzowania przedsięwzięcia będzie konieczność lub brak konieczności przeprowadzenia procedury oceny oddziaływania na środowisko w postępowaniu w sprawie wydania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach. Dla przedsięwzięć nie wynikających z katalogu *Rozporządzeniu Rady Ministrów w sprawie przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko [H]* nie ma konieczności uzyskiwania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach.

Zgodnie z katalogiem przedsięwzięć zawartych w *Rozporządzeniu Rady Ministrów w sprawie przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko [H]* do przedsięwzięć mogących potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko kwalifikować się może zabudowa mieszkaniowa o powierzchni równej i wyższej niż 4 ha, zabudowa usługowa o powierzchni równej i wyższej niż 2 ha (w przypadku centrów handlowych), zabudowa usługowa o powierzchni równej i wyższej niż 4 ha (w przypadku obiektów innych niż centra handlowe), garaże, parkingi samochodowe lub zespoły parkingów o powierzchni równej i wyższej niż 0,5 ha. Biorąc pod uwagę ustalenia planu powierzchnia poszczególnych przeznaczeń jest mniejsza niż wymienione wyżej wartości. Obszar planu jest zabudowany i zagospodarowany, nie przewiduje się istotnych zmian w zagospodarowaniu.

W przypadku infrastruktury komunikacyjnej do przedsięwzięć mogących potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko kwalifikować się mogą drogi ze względu na rodzaj nawierzchni i jej długość. Do tego rodzaju przedsięwzięć mogą zostać zakwalifikowane inwestycje związane z realizacją drogi o nawierzchni twardej o całkowitej długości przedsięwzięcia powyżej 1 km (z wyłączeniem autostrad i dróg szybkiego ruchu) lub obiekty mostowe w ciągu drogi o nawierzchni twardej, z wyłączeniem przebudowy dróg lub obiektów mostowych, służących do obsługi stacji elektroenergetycznych. Realizacja drogi o nawierzchni twardej na odcinku powyżej 1km lub obiektu mostowego na terenie przeznaczonym na drogi może zostać zakwalifikowana do przedsięwzięć potencjalnie znacząco oddziaływujących na środowisko zgodnie z katalogiem przedsięwzięć zawartych w *Rozporządzeniu Rady Ministrów w sprawie przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko [H]*. Na obszarze planu nie wyznacza się nowych terenów przeznaczonych dla tego rodzaju przedsięwzięć, istniejące drogi w obrębie planu również mają poniżej 1km.

W stosunku do infrastruktury technicznej, kwalifikacja przedsięwzięcia zależeć będzie od rodzaju obiektów i sieci, długości lub mocy instalacji. Przedsięwzięcia mogą również zostać sklasyfikowane do zawsze znacząco lub potencjalnie znacząco oddziałujących na środowisko. Na etapie niniejsze strategicznej oceny oddziaływania na środowisko nie zidentyfikowano takich przedsięwzięć.

W strategicznej ocenie oddziaływania na środowisko na etapie niniejszej Prognozy oceniono potencjalne oddziaływania, jakie mogą wystąpić w związku z ustalonymi funkcjami terenu. Strategiczna ocena oddziaływania uwzględnia aktualne użytkowanie, stan zagospodarowania terenu oraz powierzchnię poszczególnych przeznaczeń. W wyniku ogólnej oceny stwierdzono, że większy udział mają przeznaczenia mające neutralny wpływ na środowisko, z uwagi na to że teren jest częścią

śródmieścia, jest intensywnie zabudowany i zagospodarowany. Poniżej przedstawiono szczegółową ocenę oddziaływania na każdy komponent środowiska.

Powierzchnia ziemi

Projekt planu ustala zasady zabudowy i zagospodarowania na obszarze śródmieścia, który jest już zabudowany i zagospodarowany. Projektowany plan ustala przeznaczenia zgodne z obecnym stanem zabudowy, sposobem użytkowania budynków i stanem zagospodarowania oraz istniejącą infrastrukturą. Projekt ustala maksymalne powierzchnie zabudowy oraz minimalne powierzchnie biologicznie czynne ograniczające całkowite uszczelnienie powierzchni terenu, na terenach dotychczas już zainwestowanych. Podsumowując analizę oddziaływania na powierzchnię ziemi, biorąc pod uwagę obecne przeznaczenie terenu i sposób użytkowania i stan zagospodarowania, nie ocenia się zmian w zagospodarowaniu i możliwości wystąpienia potencjalnych oddziaływania o charakterze niekorzystnym. Oddziaływania będą mieć charakter neutralny.

Zasoby naturalne

W związku z przeznaczenia ustalonymi w planie, nie przewiduje się zużywania zasobów naturalnych. Obszar objęty projektem jest zabudowany i zagospodarowany. Ewentualne modernizacje zabudowy lub infrastruktury wymagałyby wykorzystania zasobów. Na etapie sporządzenia projektu planu nie jest możliwe oszacowanie wielkości zapotrzebowania na zasoby gdyż jest to zależne od rodzaju inwestycji oraz zastosowanych rozwiązań technologicznych.

Wody powierzchniowe i podziemne

Projekt planu ustala nakaz odprowadzania ścieków poprzez rozdzielczą kanalizację sanitarną do istniejącego układu kanalizacji sanitarnej, po niezbędnej jej rozbudowie, zakaz odprowadzania ścieków do gruntu oraz wód powierzchniowych i gruntowych oraz zagospodarowanie wód opadowych i roztopowych na własnym terenie z wykorzystaniem systemów retencyjno-rozsączających lub odprowadzanie do systemu rozdzielczej kanalizacji deszczowej powiązanego z układem kanalizacji deszczowej lub systemu wód powierzchniowych poprzez systemy retencyjne na terenie. Generowane na powierzchni terenu zanieczyszczenia spływające z terenów utwardzonych byłyby ujmowane w system kanalizacji deszczowej (spływ powierzchniowy) szczególnie a w przypadku dróg, a w przypadku zabudowy mogłyby być retencjonowane w gruncie. Wprowadzone ustalenia są zgodne z obowiązującymi przepisami prawa i pozwolą na właściwie prowadzoną gospodarkę ściekową i gospodarkę wodami opadowymi roztopowymi.

W związku z pełnym zagospodarowaniem przedmiotowego obszaru, nie przewiduje się realizacji nowej zabudowy i infrastruktury. W perspektywie długoterminowej mogą być realizowane modernizacje zabudowy lub infrastruktury. W związku z prowadzeniem działań modernizacyjnych, przy których wykorzystany będzie ciężki sprzęt mechaniczny, potencjalne oddziaływanie może wynikać z sytuacji awaryjnych tj. niewłaściwa obsługa sprzętu mechanicznego lub niekontrolowany wyciek substancji szkodliwych i ich przenikanie do gruntu i wód. Potencjalne oddziaływanie będzie zależne wówczas od ilości i rodzaju substancji oraz czasu wycieku do gruntu. Na etapie niniejszej

Prognozy w związku z ustaleniami planu nie przewiduje się oddziaływania, na jakość i ilość wód powierzchniowych i podziemnych.

Podsumowując analizę oddziaływania na wody, biorąc pod uwagę obecne przeznaczenie terenu i sposób użytkowania i stan zagospodarowania, nie ocenia się zmian w zagospodarowaniu i możliwości wystąpienia potencjalnych oddziaływania o charakterze niekorzystnym. Oddziaływania będą mieć charakter neutralny.

Powietrze atmosferyczne i klimat

W związku z pełnym zagospodarowaniem przedmiotowego obszaru, nie przewiduje się realizacji nowej zabudowy i infrastruktury. W perspektywie długoterminowej mogą być realizowane modernizacje zabudowy lub infrastruktury. W związku z prowadzeniem działań modernizacyjnych, przy których wykorzystany będzie ciężki sprzęt mechaniczny, potencjalne oddziaływania związane mogą być z emisją spalin z maszyn budowlanych oraz unoszeniem cząstek ziemi. Oddziaływanie będzie miało charakter krótkoterminowy.

W ramach realizacji planu nie przewiduje się zmian w zagospodarowaniu, w tym wyznaczeniu nowych terenów pod komunikację. Ruch komunikacyjny na obszarze planu i w sąsiedztwie nie zwiększy się.

W związku z realizacją projektowanego planu ocenia się ważne z punktu widzenia pogłębienia zmian klimatycznych kwestie:

- bezpośrednia emisja gazów cieplarnianych powodowana przez działania towarzyszące przedsięwzięciu – do projektu planu wprowadzono ustalenia mające służyć ograniczaniu emisji zanieczyszczeń do powietrza pochodzących ze spalania paliw w celu uzyskania ciepła, tj. „zaopatrzenie w ciepło z systemu ciepłowniczego, po jego ewentualnej rozbudowie, w oparciu o istniejącą infrastrukturę, lub ogrzewanie obiektów z niskoemisyjnych lokalnych lub indywidualnych źródeł ciepła”,
- bezpośrednia emisja gazów cieplarnianych powodowanych przez transport towarzyszący przedsięwzięciu – projekt planu uwzględnia istniejące zagospodarowanie, zatem tereny wydzielone na drogi są w ten sposób użytkowane lub są terenami zabudowanymi. W związku z ustaleniem przeznaczeń terenu ocenia się brak wzrostu ilości pojazdów mechanicznych w obrębie obszaru planu, nie przewiduje się istotnego obciążenia w stosunku do pierwotnego poziomu.
- W związku z projektowanymi przeznaczeniami nie przewiduje się transportu materiałów i osób na etapie budowy, transportu na etapie eksploatacji tj. przemieszczanie się osób w obrębie obszaru i poza niego, transport towarów, realizacja usług nie ulegnie zmianie w stosunku do obecnego stanu;
- działania skutkujące pochłanianiem gazów cieplarnianych – w ramach projektu planu właściwy wskaźnik powierzchni biologicznie czynnej dostosowany do obecnego użytkowania terenów oraz aktualnego stanu zabudowy i zagospodarowania, wprowadzono szpalery drzew wzdłuż dróg oraz zieleń;
- działania skutkujące zmniejszaniem emisji gazów cieplarnianych – do projektu planu wprowadzono ustalenia mające służyć ograniczaniu emisji zanieczyszczeń do powietrza

pochodzących ze spalania paliw w celu uzyskania ciepła, tj. „zaopatrzenie w ciepło z systemu ciepłowniczego, po jego ewentualnej rozbudowie, w oparciu o istniejącą infrastrukturę, lub ogrzewanie obiektów z niskoemisyjnych lokalnych lub indywidualnych źródeł ciepła”.

Podsumowując nie przewiduje się, aby ustalenia projektowanego planu mogły w sposób niekorzystny wpływać na pogłębienia zmian klimatycznych, gdyż projektowany projekt obejmuje tereny intensywnie zabudowane i zagospodarowane.

Projekt planu uwzględnia problematykę pogłębiających się zmian klimatu, a jego zapisy umożliwiają adaptację w przypadku wystąpienia zjawisk kryzysowych (ekstremalnych) będących wynikiem zmian klimatycznych tj.:

- powódzie - obszar objęty projektem nie jest zagrożony wystąpieniem powodzi;
- fale upałów - projekt planu ustala udział powierzchni biologicznie czynnej uniemożliwiający całkowite uszczelnienie powierzchni terenu i tworzenia się wysp ciepła. Projekt ustala zieleń oraz szpalery drzew. Na podstawie planu realizować można również zielone ściany i zielony dachy. Takie rozwiązania ograniczą w pewnym stopniu nagrzewanie się powierzchni terenu, zapewnią cień a także izolację dla budynków od bezpośrednich promieni słońca;
- susze - projekt planu ustala udział powierzchni biologicznie czynnej umożliwiający zatrzymanie wody opadowej i roztopowej na terenie, na którym spadła, dzięki czemu zasilone zostaną wody gruntowe (powierzchnia biologicznie czynna w zależności od aktualnego sposobu zabudowy i zagospodarowania);
- nawałne deszcze i burze - projekt planu ustala udział powierzchni biologicznie czynnej dostosowany do obecnego zagospodarowania i zabudowy, dzięki czemu na terenie, na którym powstanie woda opadowa i roztopowa możliwa będzie jej retencja, a ograniczony zostanie spływ powierzchniowy – małych powodzi spowodowanych deszczem nawałnym;
- osuwiska – na obszarze objętym planem nie występują spadki terenu, ograniczające realizację zabudowy. Teren ten nie jest zagrożony wystąpieniem osuwisk.

Ocenia się, zatem że realizacja zapisów projektu dokumentu uwzględnia w sposób właściwy problematykę zmian klimatycznych stanowiących zagrożenie dla sektorów i obszarów wrażliwych na zmiany klimatu wynikających z konwencji europejskich oraz aktów prawa europejskiego, aktów prawa polskiego, a także dokumentów strategicznych tj. *Strategicznego Planu Adaptacji dla sektorów i obszarów wrażliwych na zmiany klimatu do roku 2020 z perspektywą do roku 2030 r. (SPA 2020)*. Jednocześnie projekt planu wpisuje się w problematykę zmian klimatycznych oraz działań wyznaczonych w *„Planie adaptacji Miasta Opola do zmian klimatu do roku 2030” (Uchwała Nr VII/124/19 Rady Miasta Opola w dniu 28 marca 2019 r.)*.

Z całą pewnością, ustalenia planu dotyczące maksymalnej powierzchni zabudowy a tym samym obowiązkowej powierzchni biologicznie czynnej, wpłyną na poprawę mikroklimatu oraz jakość powietrza atmosferycznego.

Klimat akustyczny

W związku z pełnym zagospodarowaniem przedmiotowego obszaru, nie przewiduje się realizacji nowej zabudowy i infrastruktury. W perspektywie długoterminowej mogą być realizowane

modernizacji zabudowy lub infrastruktury. W związku z prowadzeniem działań modernizacyjnych, przy których wykorzystany będzie ciężki sprzęt mechaniczny, mogący być źródłem emisji hałasu i wibracji. Oddziaływanie będzie miało charakter krótkoterminowy.

Na obszarze objętym projektem ustala się są tereny chronione akustycznie tj. terenów w strefie śródmiejskiej miast powyżej 100 tys. mieszkańców. Projekt planu uwzględnia standardy akustyczne dla przedmiotowych terenów, w projekcie ustalono właściwą klasyfikację terenów ze względu na standardy akustyczne.

W niniejszej ocenie nie przewiduje się wzrostu ilości pojazdów na drogach, w stosunku do obecnego przeznaczenia terenów. Drogi o największej emisji hałasu, będące w zasięgu obszaru objętego planem, to drogi istniejące. W celu zmniejszenia uciążliwości ulicy Fabrycznej, ul. Plebiscytowej oraz ul. 1 Maja, w projekcie planu zaprojektowano tereny zieleni urządzonej lub szpalery drzew. Zadrzewienie tych obszarów może pełnić rolę ekranów akustycznych.

Fauna i flora

Obszar opracowania jest bardzo zainwestowanym, zurbanizowanym terenem miasta. W obszarze nowopowstającego planu miejscowego w znacznej części występują funkcje zgodne z obecnym zagospodarowaniem, czyli tereny mieszkaniowe i usługi oraz drogi. Miejsce to, podczas wieloletniego procesu urbanizacji, rozwoju infrastruktury technicznej i transportowej, utraciło znaczną część różnorodności florystycznej i faunistycznej. Zajęcie terenów pod zabudowę spowodowało przekształcenie siedlisk i spowodowało utratę wielu cennych gatunków roślin. Urbanizacja niemal całkowicie zlikwidowała naturalną roślinność. Obecnie nie jest już możliwe przywrócenie roślinności pierwotnej. Niezbędna wydaje się szeroka akcja medialna ukazująca wszystkie walory rodzimych roślin a także ich wartości dla środowiska.

W granicach planu znajdują się pojedyncze gatunki drzew i krzewów, zwykle są to okazy kilkunastoletnie, o umiarkowanej zdrowotności. W budynkach - poddasza, dachy są wykorzystywane jako siedliska nietoperzy – w obrębie planu zlokalizowano siedlisko mroczka późnego (*Eptesicus serotinus*). Występujące na tym obszarze nietoperze, w dalszym ciągu mogą tu zamieszkiwać.

W planie ustala się pozostawienie istniejących zadrzewień na terenach MW, MW/U, U. Ponadto wzdłuż ciągów komunikacyjnych ustala się wprowadzenie lub zachowanie szpalerów drzew.

Zieleń towarzysząca zabudowie oraz szpalery przy ciągach komunikacyjnych będą miały za zadanie polepszenie klimatu typowego dla miast. Będą również siedliskiem drobnych zwierząt. Dzięki zieleni krajobraz będzie urozmaicony a warunki sanitarne dużo lepsze. Ponadto szpalery wzdłuż ulicy S. Dubois i ulicy Targowej będą miały za zadanie polepszyć klimat akustyczny w tym rejonie, poprawić efekt wizualny tej części miasta oraz pochłaniać zanieczyszczenia komunikacyjne.

Krajobraz

Projekt planu wprowadza zasady zabudowy i zagospodarowania na przedmiotowym obszarze w stosunku do obecnego zagospodarowania. Tereny obecnie usytuowanych obiektów handlowych zostają objęte funkcją mieszkaniowo-usługową. Ustalenia wprowadzone planem pozwolą na uporządkowanie przestrzeni. Z kolei zaprojektowane tereny zieleni urządzonej wpłyną na poprawę krajobrazu tej części miasta. Odpowiedzą też na potrzeby społeczne, które były artykułowane od

dłuższego czasu. Zabetonowane dotychczas powierzchnie, użytkowane jako place i składy zostaną przekształcone w tereny mieszkaniowe lub mieszkaniowo-usługowe. Tereny z takim przeznaczeniem posiadają w swoich zapisach powierzchnie biologicznie czynne, które docelowo mogą zostać zagospodarowane na zieleńce czy skwery. W ocenie oddziaływania, przewiduje się zatem korzystny długoterminowy wpływ na poprawę wartości krajobrazu.

Podsumowując na etapie Prognozy nie ocenia się znacząco niekorzystnego oddziaływania na środowisko. Stanowiska oraz siedliska przyrodnicze występują na obszarach, na których projektowane funkcje nie stanowią zagrożenia dla gatunków z *Rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 16 grudnia 2016 r. w sprawie ochrony gatunkowej zwierząt (Dz.U. 2016 poz. 2183)*. Przed realizacją inwestycji potrzebne jest jednak zweryfikowanie zasięgu stanowisk i siedlisk gatunków, z uwagi na to, że mogły zaistnieć zmiany od roku 2017.

Zabytki i dobra materialne

Występujące na obszarze planu zabytki nieruchome tj. dzieła architektury i budownictwa a także historyczny układ urbanistyczny (strefa „B” ochrony konserwatorskiej obejmuje cały obszar objęty planem) są chronione przez zapisy planu.

Ludzie

W związku z pełnym zagospodarowaniem przedmiotowego obszaru, nie przewiduje się realizacji nowej zabudowy i infrastruktury. W perspektywie długoterminowej mogą być realizowane modernizacje zabudowy lub infrastruktury. W związku z prowadzeniem działań modernizacyjnych, przy których wykorzystany będzie ciężki sprzęt mechaniczny, mogą wystąpić oddziaływania o charakterze krótkoterminowym (emisja pyłów i gazów, hałas i drgania). Ocenia się, że projekt zapewnia ochronę ludzi przed oddziaływaniem jak np. hałasem, promieniowaniem elektromagnetycznym, poważnymi awariami, zatem jego ustalenia nie będą stwarzać stałej uciążliwości dla życia i zdrowia ludzi. Projektowany plan uwzględnia potrzebę zrównoważonego rozwoju poprzez zaprojektowanie różnorodnych funkcji tj. drogową, usługową oraz zieleni.

Ryzyko wystąpienia poważnych awarii

W wyniku realizacji ustaleń planu nie przewiduje się wystąpienia ryzyka poważnych awarii z uwagi na to, że projekt planu nie zakłada możliwości powstania przedsięwzięć mogących stanowić szczególne zagrożenie dla środowiska. Biorąc jednak pod uwagę sposób zabudowy i zagospodarowania obszaru planu mogą pojawić się zdarzenia komunikacyjne lub pożary w zabudowie, mające charakter krótkoterminowy.

Podsumowując całą strategiczną ocenę oddziaływania na środowisko, zgodnie z przyjętą metodą obszar opracowania projektu planu „Śródmieście IVf” w Opolu podzielony został według stopnia oddziaływania na środowisko, na tereny, w których:

- I. realizacja ustaleń planu może mieć korzystny wpływ na środowisko przyrodnicze (*nowe zagospodarowanie terenów zgodnie z projektem planu może mieć bardziej korzystny wpływ na środowisko, w stosunku do obecnego zagospodarowania*) – nie oceniono takich oddziaływań.

- II. realizacja ustaleń planu nie zmieni stanu środowiska przyrodniczego (*nowe zagospodarowanie terenów zgodnie z projektowanym planem może mieć neutralny wpływ na środowisko, w stosunku do obecnego zagospodarowania*) – MW, MW/U, U, ZP/KDW, KDD, KP.
- III. realizacja ustaleń planu może mieć niekorzystny wpływ na stan środowiska przyrodniczego (*nowe zagospodarowanie terenów zgodnie z projektowanym planem może mieć mniej korzystny wpływ na środowisko, niż dotychczasowe zagospodarowanie*) – nie oceniono takich oddziaływań.

Powyższy podział uwzględnia ogólną ocenę oddziaływania uzyskaną na etapie niniejszej strategicznej oceny oddziaływania na środowisko. W wyniku oceny stwierdzono tylko oddziaływania o charakterze neutralnym. Wynik oceny tj. potencjalne oddziaływanie wg. uciążliwości zostało przedstawione na **załączniku nr 2** do niniejszego opracowania.

Analizując projekt uchwały można stwierdzić, że jest on w zgodzie z ideą ochrony środowiska i zaproponowane w nim rozwiązania, takie jak pozostawienie udziału terenów biologicznie czynnych, wprowadzenie zieleni mają na celu zmniejszenie presji środowiskowej. Projekt planu powstawał analizując jednocześnie potencjalne zagrożenia dla środowiska, dzięki czemu zidentyfikowane oddziaływania mogły być eliminowane na etapie tworzenia projektu. **Plan jest środkiem w pewnym stopniu zapobiegającym powstaniu negatywnych skutków dla środowiska, należy jednak pamiętać, że plan miejscowy określa przeznaczenia terenów, a przepisy prawne wymagają dostosowania się do standardów środowiska mających na celu zapobieganie szkód w środowisku.**

3.5. Rozwiązania mające na celu zapobieganie lub ograniczanie niekorzystnych oddziaływań na środowisko

Prognoza oddziaływania na środowisko powstawała równolegle do projektowanego planu w ścisłej współpracy autorów poszczególnych opracowań, w związku z czym już na etapie koncepcyjnym ustalenia budzące zastrzeżenia były na bieżąco weryfikowane i minimalizowane. Celem planu jest ustalenie przeznaczenia terenów o różnej funkcji. W ocenie nie stwierdzono potencjalnego zagrożenia wystąpienia niekorzystnych oddziaływań na komponenty środowiska, nie stwierdzono również oddziaływań o charakterze znaczącym negatywnym.

Mając na względzie wymogi prawne odnoszące się do ochrony zasobów środowiska, dostępną wiedzę na etapie sporządzania niniejszej Prognozy przedstawiono ustalenia wspierające ochronę środowiska, ochronę przyrody i krajobrazu przy realizacji projektu planu:

- zachowanie udziału powierzchni biologicznie czynnej na terenach zabudowanych;
- wprowadzenie zieleni w formie szpaleru drzew wzdłuż terenów drogowych,
- zachowanie istniejącej zieleni i jej pielęgnacja,
- wprowadzanie zieleni wysokiej i średniej w celu zmagazynowania jak największe ilości wody w obrębie działki;

- wprowadzanie zieleni zgodnie z przygotowanym projektem lub koncepcją zagospodarowania terenów zieleni uwzględniające problematykę pielęgnacji, w tym nawadniania w warunkach niedoboru opadów,
- roślinność dostosowana do warunków siedliskowych, sadzona w sposób przemyślany, sadzona w najkorzystniejszej dla nich porze roku;
- odprowadzenie ścieków bytowych, komunalnych: poprzez rozdzielczą kanalizację sanitarną do istniejącego układu kanalizacji sanitarnej, po niezbędnej rozbudowie, w oparciu o istniejącą sieć,
- zakaz odprowadzania ścieków do gruntu oraz wód powierzchniowych i gruntowych,
- zagospodarowanie wód opadowych i roztopowych na własnym terenie z wykorzystaniem systemów retencyjno-rozsączających;
- odprowadzenie wód opadowych do systemu rozdzielczej kanalizacji deszczowej, powiązanego z istniejącym układem kanalizacji deszczowej lub systemu wód powierzchniowych poprzez systemy retencyjne na terenie,
- stosowanie najlepszych dostępnych technik (BAT) oraz rozwiązań technologicznych najkorzystniejszych dla środowiska;
- zaopatrzenie w ciepło z systemu ciepłowniczego, po jego ewentualnej rozbudowie, w oparciu o istniejącą infrastrukturę, lub ogrzewanie obiektów z niskoemisyjnych lokalnych lub indywidualnych źródeł ciepła;
- realizacji zadań „Programu ochrony powietrza dla województwa opolskiego” oraz „Planu gospodarki niskoemisyjnej dla miasta Opola”, a także „Uchwały antysmogowej”;
- dostosowanie się do zapisów „Planu adaptacji Miasta Opola do zmian klimatu do roku 2030”;
- stosowanie zróżnicowanych form zieleni np. zielone dachy, zielone ściany, szpalery drzew przyulicznych, parki, skwery, rabaty, murawy, łąki kwietne, ogrody deszczowe etc. mających wpływ na pobieranie wody (z uwagi na utrudnioną filtrację wгłęb gleby) oraz na poprawę jakości powietrza.

Na etapie planu ustala się zasady zabudowy i zagospodarowania poszczególnych terenów nie określając jednak ram czasowych dla realizacji tych zamierzeń. Plan nie jest także dokumentem, który określa w sposób szczegółowy sposób ich realizacji – rozwiązań technicznych czy organizacyjnych związanych z budową. Do tego służą decyzje administracyjne poprzedzające rozpoczęcie inwestycji. Stosowanie się do ustaleń planu, który został sporządzony w zgodzie z dokumentami odrębnymi, m.in. takimi jak *Prawo Wodne [I]* czy *Prawo ochrony środowiska [J]* jest „środkiem” zapobiegawczym, który uchroni teren przed ewentualnymi negatywnymi trendami, jakie mogą się pojawić, a których prognoza nie jest do końca w stanie przewidzieć.

4. ZAKOŃCZENIE

4.1. Wnioski

Obszar objęty projektem planu jest zabudowany i zagospodarowany. W strukturze użytkowania dominują głównie tereny zurbanizowane (tereny mieszkaniowe, inne tereny zabudowane), a także

tereny pod drogami. Stanowią tereny zdewastowane – trwale zainwestowane, do których zaliczono: tereny intensywnie zainwestowane, w skład których wchodzi obszary różnych form zabudowy. Tereny posiadają wyjątkowo niewielką wartość dla kształtowania zieleni miejskiej – urządzonej.

Obszar planu zlokalizowany jest w strefie zwartej zabudowy mieszkalno-usługowo-przemysłowej, cechujące się dużym udziałem powierzchni sztucznych, o wysokiej akumulacji ciepła, tworzące tzw. "miejską wyspę ciepła". Skutkiem dużego zabudowania są naruszenia naturalnego rozkładu i przebiegu natężenia promieniowania słonecznego, temperatury, wilgotności i nawietrzania, a także jakości powietrza atmosferycznego.

Na przeważającym obszarze planu występują korzystne warunki wodne dla lokalizacji zabudowy.

Zanieczyszczenie powietrza atmosferycznego w rejonie opracowania związane jest z emisją niezorganizowaną, wywołaną ruchem komunikacyjnym. Lokalne pogorszenie warunków klimatu lokalnego i higieny atmosfery występuje w bezpośrednim sąsiedztwie pasów drogowych, w rejonie planu źródłem emisji są: ul. W. Reymonta i ul. Dubois, bardziej obciążone ruchem pojazdów mechanicznych i ul. T. Kościuszki i ul. Targowa o mniejszym obciążeniu.

W rejonie obszaru objętego planem nie występują zakłady mogące być źródłem emisji zorganizowanej. Na podstawie analiz przeprowadzonych na potrzeby „*Planu gospodarki niskoemisyjnej*” w obrębie Opole wg roku bazowego 2016 korzystano z sieci ciepłowniczej, poza tym największe zużycie nośnika ciepła dotyczyło gazu, niewiele mniej zużywany był węgiel i energia elektryczna, najmniej zużywano węgla i oleju opałowego.

Obszar objęty opracowaniem znajduje się w zasięgu oddziaływania hałasu generowanego przez ruch komunikacyjny z ul. W. Reymonta i ul. Dubois, mniejszy z ul. T. Kościuszki. Poziom hałasu kształtuje się w granicach 55-75 dB. Wyższym poziom hałasu generowany jest z ul. W. Reymonta, mniejszy z ul. Dubois i ul. T. Kościuszki. Im dalej od osi drogi tym poziom hałasu maleje. Przekroczenia dopuszczalnego poziomu hałasu obejmują pojedyncze zabudowania zlokalizowane przy ul. W. Reymonta, wielkość tych przekroczeń wynosi 5 dB.

Wokół obszaru objętego projektem planu zlokalizowane źródła promieniowania elektromagnetycznego niejonizującego (m.in. stacje nadawcze telefonii komórkowych). Średni poziom promieniowania elektromagnetycznego, jaki został zmierzony w punkcie pomiarowym zlokalizowanym na Placu Kopernika wynosił poniżej wartości dopuszczalnej.

Na obszarze objętego planem zinwentaryzowano stanowisko nietoperza tj. nocek wąsatek (*Myotis mystacinus*), który jest objęty ochroną ścisłą.

Przedmiotowy projekt planu stanowi uporządkowanie przestrzeni, nadanie terenom określonej funkcji przy zachowaniu potrzeb ochrony środowiska i krajobrazu, w tym krajobrazu kulturowego. Zapisy projektu planu zostały dostosowane do istniejących uwarunkowań, stanu zabudowy i zagospodarowania terenu oraz aktualnego użytkowania. Opracowywany plan będzie stanowił podstawę prawną, która umożliwi właściwe kształtowanie warunków, zasad zagospodarowania, w zgodzie z zasadami ładu przestrzennego i szeroko pojmowanego zrównoważonego rozwoju.

Celem Prognozy jest określenie charakteru prawdopodobnych oddziaływań na środowisko, które mogą być spowodowane realizacją dopuszczonych przez plan zasad zabudowy i zagospodarowania (tzw. ustaleń planu) na środowisko przyrodnicze. Przeprowadzenie takiej oceny

jest trudne z uwagi na fakt, iż plan miejscowy dopuszcza szereg możliwości, które wcale nie muszą powstać, albo będą zrealizowane jedynie częściowo. Rzadko kiedy plany miejscowe realizowane są w pełnym zakresie. Poza tym plany miejscowe dopuszczają zwykle kilka, pasujących do siebie kategorii przeznaczeń i nie jest oczywiste, która z nich zostanie zrealizowana. Projekt planu jest zgodny z ideą ochrony środowiska i zaproponowane w nim rozwiązania, mają na celu zmniejszenie presji środowiskowej. Projekt planu powstawał analizując jednocześnie potencjalne zagrożenia dla środowiska, dzięki czemu zidentyfikowane oddziaływania mogły być eliminowane na etapie tworzenia projektu.

Oceniono, że realizacja ustaleń planu nie zmieni stanu środowiska przyrodniczego tzn. zagospodarowanie terenów zgodnie z projektowanym planem może mieć neutralny wpływ na środowisko, w stosunku do obecnego zagospodarowania. W ramach strategicznej oceny oddziaływania nie przewiduje się wystąpienia oddziaływań o charakterze znaczącym dla środowiska. Na etapie oceny nie oceniono przedsięwzięć potencjalnie oddziałujących na środowisko zgodnie z katalogiem przedsięwzięć zawartych w *Rozporządzeniu Rady Ministrów w sprawie przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko [H]*.

Obszar objęty planem przedstawia walory przyrodnicze i krajobrazowe, w tym wartości krajobrazu kulturowego. Ustalenia projektu planu uwzględniają lokalizacje obiektów i obszarów cennych przyrodniczo, tzn. w ich rejonie ustalono przeznaczenia, które nie stwarzają zagrożenia dla tych zasobów.

Mając na względzie wymogi prawne odnoszące się do ochrony zasobów środowiska, dostępną wiedzę na etapie sporządzania niniejszej Prognozy przedstawiono ustalenia wspierające ochronę środowiska, ochronę przyrody i krajobrazu. Ze względu na projektowane funkcje należy zastosować rozwiązania mając na celu pozostawienie znacznego udziału powierzchni biologicznie czynnej, wzbogacenie terenów o zieleń, zastosowanie rozwiązań zwiększających retencję w gruncie, realizację systemów chroniących grunt i wody powierzchniowe i podziemne, a także działań ograniczających emisję zanieczyszczeń do powietrza i emisję hałasu.

4.2. Streszczenie w języku niespecjalistycznym

Strategiczna ocena oddziaływania na środowisko projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego „Śródmieście IVf” w Opolu jest częścią procedury mającej na celu uchwalenie planu. Potrzeba opracowania prognozy wynika z *ustawy o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko [B]*. Prognozę sporządza się w zakresie uzgodnionym z Regionalnym Dyrektorem Ochrony Środowiska i Państwowym Powiatowy Inspektorem Sanitarnym.

Obszar objęty projektem planu jest zabudowany i zagospodarowany. W strukturze użytkowania dominują głównie tereny zurbanizowane (tereny mieszkaniowe, inne tereny zabudowane), a także tereny pod drogami. Stanowią tereny zdewastowane – trwale zainwestowane, do których zaliczono: tereny intensywnie zainwestowane, w skład których wchodzi obszary różnych form zabudowy. Tereny posiadają wyjątkowo niewielką wartość dla kształtowania zieleni miejskiej – urządzonej.

Na przeważającym obszarze planu występują korzystne warunki wodne dla lokalizacji zabudowy. Obszar planu zlokalizowany jest w strefie zwartej zabudowy mieszkalno-usługowo-przemysłowej, cechujące się dużym udziałem powierzchni sztucznych.

Zanieczyszczenie powietrza atmosferycznego w rejonie opracowania związane jest z emisją niezorganizowaną, wywołaną ruchem komunikacyjnym. Lokalne pogorszenie warunków klimatu lokalnego i higieny atmosfery występuje w bezpośrednim sąsiedztwie pasów drogowych, w rejonie planu źródłem emisji są: ul. W. Reymonta i ul. Dubois, bardziej obciążone ruchem pojazdów mechanicznych i ul. T. Kościuszki i ul. Targowa o mniejszym obciążeniu.

W rejonie obszaru objętego planem nie występują zakłady mogące być źródłem emisji zorganizowanej. Na obszarze planu wg. danych za rok 2016 korzystano z sieci ciepłowniczej, poza tym największe zużycie nośnika ciepła dotyczyło gazu, niewiele mniej zużywany był węgiel i energia elektryczna, najmniej zużywano węgla i oleju opałowego.

Obszar objęty opracowaniem znajduje się w zasięgu oddziaływania hałasu generowanego przez ruch komunikacyjny z ul. W. Reymonta i ul. Dubois, mniejszy z ul. T. Kościuszki. Wyższym poziom hałasu generowany jest z ul. W. Reymonta, mniejszy z ul. Dubois i ul. T. Kościuszki. Im dalej od osi drogi tym poziom hałasu maleje. Przekroczenia dopuszczalnego poziomu hałasu obejmują pojedyncze zabudowania zlokalizowane przy ul. W. Reymonta.

Wokół obszaru objętego projektem planu zlokalizowane źródła promieniowania elektromagnetycznego niejonizującego (m.in. stacje nadawcze telefonii komórkowych). Średni poziom promieniowania elektromagnetycznego, jaki został zmierzony w punkcie pomiarowym zlokalizowanym na Placu Kopernika wynosił poniżej wartości dopuszczalnej.

Wokół obszaru objętego projektem planu zlokalizowane źródła promieniowania elektromagnetycznego niejonizującego (m.in. stacje nadawcze telefonii komórkowych). Średni poziom promieniowania elektromagnetycznego, jaki został zmierzony w punkcie pomiarowym zlokalizowanym na Placu Kopernika wynosił poniżej wartości dopuszczalnej.

Na obszarze objętego planem zinwentaryzowano stanowisko nietoperza tj. nocek wąsatek (*Myotis mystacinus*), który jest objęty ochroną ścisłą.

Po analizie uwarunkowań przyrodniczych, stanu środowiska i aktualnego sposobu użytkowania terenów dokonano analizy wpływu projektowanych rozwiązań na środowisko przyrodnicze w formie tekstowej. Przeprowadzenie takiej oceny jest trudne z uwagi na fakt, iż plan miejscowy dopuszcza szereg możliwości, które wcale nie muszą powstać, albo będą zrealizowane jedynie częściowo. Rzadko kiedy plany miejscowe realizowane są w pełnym zakresie. Poza tym plany miejscowe dopuszczają zwykle kilka, pasujących do siebie kategorii przeznaczeń i nie jest oczywiste, która z nich zostanie zrealizowana. Strategiczna ocena oddziaływania na środowisko wykazała że realizacja ustaleń planu nie zmieni stanu środowiska przyrodniczego tzn. nowe zagospodarowanie terenów zgodnie z projektowanym planem może mieć neutralny wpływ na środowisko, w stosunku do obecnego zagospodarowania. W ramach strategicznej oceny oddziaływania nie przewiduje się wystąpienia oddziaływań o charakterze znaczącym dla środowiska.

Celem przedmiotowego projektu planu jest uporządkowanie przestrzeni i dostosowanie do obecnych przepisów, w tym także zachowanie potrzeb ochrony środowiska. Mając na względzie wymogi prawne odnoszące się do ochrony zasobów środowiska, dostępną wiedzę na etapie

sporządzania niniejszej Prognozy przedstawiono ustalenia wspierające ochronę środowiska, ochronę przyrody i krajobrazu. tj. pozostawienie udziału powierzchni biologicznie czynnej, wzbogacenie terenów o zieleń, zastosowanie rozwiązań zwiększających retencje w gruncie, realizację systemów chroniących grunt i wody powierzchniowe i podziemne, a także działań ograniczających emisję zanieczyszczeń do powietrza i emisję hałasu.

4.3. Trudności wynikające z niedostatków techniki lub współczesnej wiedzy napotkanych przy sporządzaniu prognozy

W trakcie opracowywania prognozy nie stwierdzono braków odnośnie literatury czy materiałów kartograficznych. Oparto się na istniejących opracowaniach i aktualizacjach dokumentów, w związku z czym szczegółowo omówiono każdy komponent środowiska.

Trudnością przy przeprowadzeniu strategicznej oceny oddziaływania jest jednak dokładne przewidywanie na etapie tworzenia planu rzeczywistego wpływu niektórych przedsięwzięć na środowisko, gdyż plan nie wskazuje konkretnych przedsięwzięć, tylko projektowane zagospodarowanie, na podstawie którego mogą być realizowane inwestycje. Problemem jest zatem poziom ogólności z jaką trzeba opisać potencjalne oddziaływania, gdyż plan w ramach jednego przeznaczenia dopuszcza różne formy zabudowy i zagospodarowania. Dopuszczając określone przeznaczenie terenu projektant planu nie wie, jakie inwestycje powstaną oraz czy w ogóle dojdzie do realizacji postanowień planu. Rezerwując, więc teren pod daną funkcję oraz określając zasady, na jakich ma być on zagospodarowany **projektant planu nie wskazuje czasu, w jakim to zagospodarowanie ma być zrealizowane**. Potencjalne oddziaływania są zatem omówione w sposób ogólny, uwzględniając projektowane zagospodarowanie, bazując na wiedzy o oddziaływaniach inwestycji o podobnym charakterze.

4.4. Akty prawne

[A] Ustawa z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (Dz.U. 2022 poz. 503 ze zm.)

[B] Ustawa z dnia 3 października 2008r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz.U. 2022 poz. 1029 ze zm.)

[C] Rozporządzenie Ministra Infrastruktury z dnia 26 sierpnia 2003 r. w sprawie wymaganego zakresu projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego (Dz.U. z 2003r., nr 164 poz. 1587)

[D] Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 24 sierpnia 2012 r. w sprawie poziomów niektórych substancji w powietrzu (Dz.U. 2021 poz. 845)

[E] Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 14 czerwca 2007 r. w sprawie dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku (Dz. U. 2014r., poz. 112)

[F] Rozporządzenie Ministra Zdrowia z dnia 17 grudnia 2019 r. w sprawie dopuszczalnych poziomów pól elektromagnetycznych w środowisku (Dz.U. 2019 poz. 2448)

[G] Rozporządzenie Ministra Klimatu z dnia 17 lutego 2020 r. w sprawie sposobów sprawdzania dotrzymania dopuszczalnych poziomów pól elektromagnetycznych w środowisku (Dz.U. 2020 poz. 258).

[H] Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 10 września 2019 r. w sprawie przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko (Dz.U. 2019 poz. 1839)

[I] Ustawa z dnia 20 lipca 2017 r. - Prawo wodne (Dz.U. 2021 poz. 624 ze zm.)

[J] Ustawa z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska (Dz.U. 2021 poz. 1973)

[K] Ustawa z dnia 20 lipca 2018 r. o zmianie ustawy o Inspekcji Ochrony Środowiska oraz niektórych innych ustaw (Dz.U. 2018 poz. 1479)

[L] Ustawa z dnia 13 kwietnia 2007 r. o zapobieganiu szkodom w środowisku i ich naprawie (Dz.U. 2020 poz. 2187)

4.5. Dokumenty wykorzystane przy sporządzaniu prognozy

1. Aktualizacja Planu gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Odry (Dz.U. z 2016r. poz. 1967)
2. Dokumentacja „Opracowanie ekofizjograficzne podstawowe dla miasta Opola, Kowalczyk R., 2004r.
3. Geografia regionalna Polski, J. Kondracki, Warszawa, Wydawnictwo PWN, 2002r.;
4. Inwentaryzacja i waloryzacja przyrodnicza Opola, Spalek K. (pod red.) i BIO-PLAN, 2001r.
5. Inwentaryzacja przyrodnicza Miasta Opole, aktualizacja, EKOSYSTEM Projekt, zespół autorski, 2017r.
6. Mapa akustyczna Miasta Opola, OPEGIEKA, 2016-2017
7. Opracowanie Ekofizjograficzne Podstawowe dla terenów włączonych do dotychczasowego obszaru Miasta Opola, Konsorcjum ECOPlan i GRUNT, 2017r.
8. Podręcznik dla inwestorów przedsięwzięć infrastrukturalnych, Ministerstwo Rozwoju Regionalnego Departament Programów Pomocowych i Pomocy Technicznej, Warszawa, 2007-2013r.;
9. Program Ograniczania Niskiej Emisji dla Miasta Opola, Załącznik do uchwały nr IV/25/10 Rady Miasta Opola z dnia 30 grudnia 2010 r
10. Rackiewicz I. (pod red.), 2013, Program ochrony środowiska przed hałasem dla miasta Opola na lata 2013-2018 z perspektywą na lata 2019-2020
11. Raporty o stanie środowiska w województwie opolskim, Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska w Opolu, 2018-2020r.
12. Strategiczna ocena oddziaływania na środowisko w planowaniu przestrzennym, Praca zbiorowa pod redakcją Romana Bednarka, Poznań, 2012r.;
13. Strategiczny Plan Adaptacji dla sektorów i obszarów wrażliwych na zmiany klimatu do roku 2020 z perspektywą do roku 2030 r. (SPA 2020);
14. Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta Opola, przyjęte Uchwałą Nr LXVI/1248/18 Rady Miasta Opola z dnia 5 lipca 2018 r.

Marta Stelmach-Orzechowska
Biuro Urbanistyczne
pl. Wolności 7-8, 45-018 Opole
Urząd Miasta Opola
Rynek Ratusz, 45-015 Opole

Opole, 15.09.2022r.

Oświadczenie

Niniejszym oświadczam, że jako Koordynator zespołu opracowującego *Prognozę oddziaływania na środowisko projektu „miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego „Śródmieście IVf” w Opolu*”, spełniam wymagania wprowadzone art. 74a Ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz.U. 2022 poz. 1029 ze zm.).

Jednocześnie oświadczam, że jestem świadoma odpowiedzialności karnej za złożenie fałszywego oświadczenia.

Marta Stelmach-Orzechowska

.....
(podpis)